

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ З АНГЛІЙСЬКОЇ
МОВИ**

Кваліфікаційна робота магістра

На тему: Відтворення етнокультурних аспектів сучасних індійських англословних публіцистичних матеріалів у перекладі українською мовою

виконав: студент 2 курсу,
групи 8.0351-ап
спеціальності 035 філологія
спеціалізація 035.041 Германські мови та
літератури (переклад включно)
перша - англійська
освітньої програми
переклад (англійська)
Калашник Руслан Ярославович

Керівник д.ф.н. Шевченко О.І.

Зміст

Вступ	3
Завдання дипломної роботи.....	5
Розділ 1	6
Етноспецифічні особливості індійської англомовної публіцистики	6
1.1. Науково-теоретичне підґрунтя дослідження етноспецифіки англійської мови	6
1.2. Жанрова специфіка публіцистичних текстів	12
1.3. Лексико-семантичні і фонетичні особливості індійської англомовної публіцистики	15
1.3.1. Релігійна лексика (сакральна).....	18
1.3.2. Політична і судова лексика	22
1.3.3. Запозичення лексичних одиниць хінді в англійській мові	30
1.3.4. Мовні реалії. Позначення явищ і предметів побуту	34
Розділ 2	46
Переклад етноспецифічних мовних одиниць індійської публіцистики	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	61
ДОДАТОК А	70

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІНІСТЕРСТВА НАУКИ ТА ОСВІТИ УКРАЇНИ**

Факультет іноземної філології

Кафедра теорії та практики перекладу з англійської мови

Освітній рівень магістр

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно) – перша англійська

Освітньо-професійна програма Переклад (англійський)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри теорії та практики

перекладу з англійської мови

Запольских С. П. _____

«__» _____ 2022 року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА**

Калашнику Руслану Ярославовичу

1. Тема кваліфікаційної роботи магістру: «Відтворення етнокультурних аспектів сучасних індійських англомовних публіцистичних матеріалів у перекладі українською мовою»
керівник кваліфікаційної роботи Шевченко Олександр Іванович, д.ф.н., доцент
затверджені наказом ЗНУ від «24» травня 2022 року №570-с
2. Строк подання студентом кваліфікаційної роботи (проекту) 30.11.2022 р.
3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи (проекту):
подальше вивчення розвитку англійської в Індії, екстралінгвальних факторів і лінгвальних чинників формування мовної картини Індії, лексичних та граматичних особливостей індійської англійської, а також перекладу етноспецифічних мовних одиниць індійської публіцистики.
Free Press Journal, Hindustan Times, Telegraph India, The Hindu, The Statesman, IANS (Indo-Asian News Service), PTI (Press Trust of India), The Times of India
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) 1) визначити специфіку англійської мови в Індії; 2) виокремити етноспецифічні одиниці англійської мови в індійській публіцистиці; 3) переклад етноспецифічних одиниць індійського варіанту англійської мови на українську.

5. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи (проекту)

Розділ	Прізвище, ініціали посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ	Шевченко О.І. д.ф.н. доцент	09.06.2022	09.06.2022
Розділ 1	Шевченко О.І. д.ф.н. доцент	02.09.2022	02.09.2022
Розділ 2	Шевченко О.І. д.ф.н. доцент	01.10.2022	01.10.2022
Висновки	Шевченко О.І. д.ф.н. доцент	20.10.2022	20.10.2022

6. Дата видачі завдання 04.06.2022 р.**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН**

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи магістра	Строк виконання етапів роботи (проекту)	Примітка
1	Пошук наукових джерел з теми дослідження, їх вивчення та аналіз; укладання бібліографії	лютий – квітень 2022	виконано
2	Добір фактичного матеріалу	травень 2022	виконано
3	Написання вступу	червень 2022	виконано
4	Написання теоретичного розділу	вересень 2022	виконано
5	Написання практичного розділу	жовтень 2022	виконано
6	Формулювання висновків	жовтень 2022	виконано
7	Проходження нормоконтролю	листопад 2022	виконано
8	Одержання відгуку та рецензії	листопад– грудень 2022	виконано
9	Захист	грудень 2022	виконано

Автор роботи несе персональну відповідальність за відсутність в роботі несанкціонованих текстових запозичень (академічного плагіату)

Магістрант

Р.Я. Калашник

Керівник роботи

О.І. Шевченко

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер

В.В. Погонец

Реферат

Дипломна робота – 83 сторінки, 103 джерела, 1 додаток

Об’єкт дослідження: Відтворення етнокультурних аспектів сучасних індійських англомовних публіцистичних матеріалів у перекладі українською мовою

Теоретико-методологічні засади: Теоритичною базою служать індійські англомовні газети Free Press Journal, Hindustan Times, Telegraph India, The Hindu, The Statesman, IANS (Indo-Asian News Service), PTI (Press Trust of India), The Times of India.

Мета роботи: переклад етнокультурних аспектів сучасних індійських англомовних публіцистичних матеріалів, переклад індійського варіанта англійської мови в англомовних газетах на українську мову.

Отримані результати: вивчили історію становлення та розвитку англійської мови в Індії, з’ясували екстралінгвальні фактори, що мали вирішальне значення для формування англомовної картини світу та мовної картини Індії, з урахуванням етнокультурної ситуації в Індії, здійснили перекладознавчий аналіз прикладів використання індійського варіанта англійської в англомовних газетах (Free Press Journal, Hindustan Times, Telegraph India, The Hindu, The Statesman, IANS (Indo-Asian News Service), PTI (Press Trust of India), The Times of India.)

Ключові слова: *переклад, англійська мова в Індії, газети, етнокультурна ситуація, аналіз, індійський варіант англійської*

Вступ

Індійська версія англійської мови за своєю природою не є функціональною цілісністю. Вона має риси британського стандарту англійської мови та національної американської версії. Це пояснюється наступним: відсутністю навчання стандартної англійської вимови в індійських навчальних закладах, а також неможливістю прямого контакту з носіями мови, мова яких могла б бути зразковою. У результаті англійська в Індії зазнала значного впливу норм вимови індійських мов.

Проблема перекладу публіцистичних матеріалів індійського варіанту англійської є актуальною. По-перше, Індія країна зі справді величною історією, в котрій живуть люди багатьох національностей та віроісповідань. По-друге, в Індії через те ще вона мультинаціональна існує багато різних мов і щоб люди хоч якось розуміли один-одного на поміч приходить англійська мова. Вона виступає таким собі місточком у комунікації людей та Індії з європейськими країнами. По-третє, англійська в Індії була мовою окупанта до 1947 року і тому цікаво було дивитися та вивчати те як індійці пристосувалися до чужої для них мови і як використовують її у своєму побуті у нас час.

Актуальність роботи зумовлена необхідністю подальшого вивчення розвитку англійської в Індії, екстралінгвальних факторів і лінгвальних чинників формування мовної картини Індії, лексичних та граматичних особливостей індійської англійської, а також перекладу етноспецифічних мовних одиниць індійської публіцистики.

Об'єктом дослідження: виступає індійський варіант англійської мови та вжиток етноспецифічних мовних одиниць.

Предмет дослідження: лексико - граматичні особливості індійського варіанту англійської та їх переклад.

Мета дослідження: переклад етнокультурних аспектів сучасних індійських англомовних публіцистичних матеріалів, переклад індійського варіанта англійської мови в англомовних газетах на українську мову.

Завдання дослідження:

- визначити специфіку англійської мови в Індії
- виокремлення етноспецифічних одиниць англійської мови в індійській англомовній публіцистиці
- переклад етноспецифічних одиниць індійського варіанту англійської мови на українську

Матеріал дослідження: Індійські англомовні публіцистичні матеріали, 8 газет Free Press Journal, Hindustan Times, Telegraph India, The Hindu, The Statesman, IANS (Indo-Asian News Service), PTI (Press Trust of India), The Times of India за 2015-2022 роки.

Методи дослідження: лінгвістичний опис, компаративний аналіз мовних особливостей, порівняльно-зіставний метод, контекстуальний аналіз.

Наукова новизна дослідження: роботи полягає у тому, що в ній здійснено спробу узагальнити та систематизувати дані про розвиток та особливості перекладу етноспецифічних одиниць англійської мови в Індії.

Практичне значення дослідження передбачає у собі використання набутих знань отриманих під час наукової роботи і використання її при професійному перекладі текстів або виступів і т.п.

Структура роботи: дослідження складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку використаної літератури. У вступі подано загальні відомості про дану наукову працю, починаючи від умотивування теми, мети, завдань, актуальності дослідження, визначення об'єкту, предмету та структурування роботи. У першому розділі подаються загальні відомості про етноспецифіку англійської мови у Індії, особлива увага приділяється видам лексики, розглянуто різні види лексики та приклади їх перекладу. Другий розділ містить переклад етноспецифічних одиниць індійської публіцистики. У

висновках подано узагальнені результати проведеної роботи. Загальна кількість сторінок 83, кількість використаних джерел 103, кількість ілюстративних прикладів 92.

Завдання дипломної роботи

Аналіз засобів і способів відтворення етнокультурних аспектів сучасних індійських англомовних публіцистичних матеріалів у перекладі українською мовою. Вивчення історії становлення та розвитку англійської мови в Індії, з'ясування екстралінгвальних факторів, що мали вирішальне значення для формування англомовної картини світу та мовної картини Індії, з урахуванням етнокультурної ситуації в Індії, перекладознавчий аналіз прикладів використання індійського варіанта англійської в англомовних газетах (The Statesman, Indian Express, Hindustan Times та ін.)

Розділ 1.

Етноспецифічні особливості індійської англомовної публіцистики

1.1. Науково-теоретичне підгрунття дослідження етноспецифіки англійської мови

За даними світової статистики, англійською мовою в Індії говорять близько 350 млн осіб [enlizza.com].

Молоді люди, які проживають у містах Індії, будучи активними ланками сучасних процесів світової глобалізації, є найбільшими прихильниками англійської. Разом з розвитком телебачення та Інтернету це призвело до впровадження англійської мови у місцевий хінді, що не могло не викликати змішання лексики та граматики цих двох різних мов. Таким чином, з'явився діалект, який називається Hinglish, тобто English + Hindi, що пояснює всю суть новоствореного феномена.

Індійська англійська, це мова, яка сформувалася в результаті як запозичень з літератури, так і з офіційної мови з дотриманням усіх правил і традицій, так і від розмовної англійської, а також від Британських стандартів мови. Однак історія з Індією цікава також тим, що в цьому випадку має місце запозичення слів і фраз не лише британської, а й американської англійської. Це спричинило розбіжності у написанні слів. Наприклад, в індійських газетах можна прочитати варіанти як color, так і colour.

Як пише у своїй праці [Битко Н. С.], перші лексикографічні праці на матеріалі англійської мови в Індії з'явилися в країні також наприкінці XVIII століття. Так, у 1797 році в Калькутті виходить словник Ф. Гладвіна (Francis Gladwin) A dictionary of Mohammedan law, and of Bengal revenue terms : with a vocabulary; Persian and English. У 1800 році - робота Т. Т. Робертса (T. Theo

Roberts) *An Indian Glossary : Consisting of Some Thousand Words and Terms Commonly Used in the East Indies.*

Два роки поспіль у Лондоні видається словник С. Руссо (Samuel Rousseau) *A dictionary of Mohammedan law, Bengal revenue terms, Shanscrit, Hindoo, and other words, used in the East Indies: with full explanations; the Leading Word of each Article being printed in a New Nustaleek Type* [Битко Н. С.].

Перший санскрит-англійський словник видається 1819 року

Г. Г. Вільсоном (Horace Hayman Wislon). Через двадцять років енциклопедистом Дж. Т. Моулсвортом (James Thomas Molesworth) і квартирмейстером Т. Кенді (Thomas Candy) був підготовлений перший маратхі-англійський словник. Потім були видані каннада-англійський словник протестантського місіонера Ф. Кіттеля (Ferdinand Kittel), малаялам-англійський словник німецького місіонера Г. Гундerta (Hermann Gundert).

Кожен виданий перекладознавчий, термінографічний словник, а також словник на історичних принципах створювалися у відповідь на потреби британців в Індії. І, хоча замовником словників Британська Корона ставала не завжди, певний політичний аспект у створенні всіх лексикографічних праць, які забезпечували роботу і службу британців в Індії, був присутній [Битко Н. С.].

Політичний аспект супроводжує також створення підручників з англійської мови та англійською мовою, які починають видаватися для Індії в кінці XVIII століття (один з перших підручників *the Tutor: Or a New English and Bengalee Work, Well adapted to teach the Natives English* був підготовлений в 1797 році Дж. Міллером (John Miller) з метою забезпечення викладацької діяльності місії спочатку в школах, а потім і в коледжах, які після політичного маніфесту Т. Б. Маколея (Thomas Babington Macaulay) в 1835 році отримують додаткове фінансування [Битко Н. С.].

У XIX столітті з'являються перші роботи, що описують особливості англійської мови вже корінного населення. Так, наприклад, Г. Шухардт (Hugo Schuchardt) виділяє в Індо-англійському (попередньо віднісши його до

піджитам) п'ять типів: (1) Butler English of Madras, (2) Pidgin English of Bombay, (3) Voxwallah English of Upper India, (4) Cheechee English, (5) Baboo English [Битко Н. С.].

З тих пір з'явилася велика кількість робіт, що описують як різні лінгвістичні особливості англійської мови в Індії, так і її політичне становище в країні.

Історик-лінгвіст М. А. Кондрашов підкреслював : “Індію слід вважати колискою мовознавства, бо саме в цій країні з її давньою і оригінальною культурою і філософією вперше проявився інтерес до вивчення мови” [Lachugina 2009, p.7], що сприяло перетворенню мови в один з найважливіших об'єктів дослідження.

Індійська лінгвістика в історії світової науки про мову є найстарішою. Її досягнення довгий час не мали аналогів в культурах інших народів.

“Мова для індійської цивілізації з'явилася історично першим предметом спеціалізованого теоретичного знання; назавжди вона залишилася і одним із найголовніших його предметів” [Mihno 1989, p.155–176].

У досліджуваній період в Індії вважалося, що мова існує як для зв'язку з богами, так і з людьми, виділялися відмінності між використанням мови, спрямованої до богів (релігійні цілі), та використанням мови у людському суспільстві (світські цілі).

Особливий інтерес індійські вчені виявляли до Вед (веда – «знання»), текстів повчального, вказівного, релігійного, історичного характеру у вигляді співів, що супроводжували релігійні обряди). У ведичних текстах для мови використовувався загальний термін – *vāk* (вак), який історично пов'язаний зі словом “голос”. Час утворення Вед невідомий, вчені вважають, що найстаріші частини («Рігведа» (Веда Гімнів)) були створені близько XVI ст. до н.е. Мова Вед, зрозуміла тільки особливому класу людей, *wiseBrāhmaṇas*, була важливим інструментом для досягнення містичного єднання з богами. Пізніше мова Вед отримала назву ведійської і стала складовою частиною санскриту. Письмову форму Веди отримали тільки в VI столітті до н.е. (вважають, що

В'ясадева (також відомий як В'яса, Ведав'яса, Бадараяна або Крішна-Двайпаяна) вперше записав Веди для людей) [Plechko 1978].

У пам'ятках ведичної літератури (ведангах) розглядаються лінгвістичні проблеми: проблеми фонетики та орфоєпії (шинкша), метрики і віршування (чханда), граматики (в'акарана), етимології і лексикології (нірукта). За цими напрямками давньоіндійська лінгвістична думка надалі і розвивалася.

У ведичній літературі спостерігається містично-ритуальне розуміння мови. Стародавні індійці зверталися і до питань філософії мови, спочатку в міфологічних переказах і релігійних текстах, а потім у філософських і граматичних працях. Вони визнавали мову вищим божеством («Рігведа») [Trushkina 2014].

Нелюбін Л. Л. зазначав, що вже у X ст. до н.е. створювалися словники (у віршованій формі), що містили незрозумілі слова з Вед, а приблизно в V ст. до н.е. індійський автор Яска склав коментар до ведійської мови [Tulatova 1973].

Формування і розвиток мовознавства в Стародавній Індії були викликані як релігійними, так і практичними причинами.

Релігійні причини :

- необхідність точного відтворення і пояснення священних гімнів, які супроводжували релігійні обряди. Гімни, в яких були зібрані правила, що регламентували поведінку людей в стародавньому індійському суспільстві, зберігалися в пам'яті жерцями (люди богів були наділені великою владою і могутністю, оскільки тільки вони могли встановлювати зв'язки з потойбічним світом і надавати земному світу стійкість шляхом проведення звичайних і урочистих служб) і передавалися усно з покоління в покоління;

- необхідність «...збереження текстів Вед та традиції їх розуміння та використання» [Aggarwal 1984, p.155-176].

- необхідність розуміти і використовувати Веди в прагматиці ритуалу, який переслідував мирські цілі - набуття багатства, нащадків, влади.

«Практичні» причини :

- спроби нормувати санскрит (в перекладі означає «Досконалий») як єдиний літературна мова Стародавньої Індії. Санскрит вважався священною мовою, але в практиці використання він розпався на пракріті (розмовні варіанти);

- необхідність зберегти точність вимови і значень слів у Ведах. Приблизно на початку X ст. До н. е. створюються перші словники-списки знайдених у Ведах незрозумілих слів;

- необхідність забезпечити письмову фіксацію результатів людської діяльності, яка б не залежала від часу і простору.

Аналіз мови стародавні індійці будували на виявленні подібностей і відмінностей в мовних явищах, вказували на мову як «помилкову картину» зображення реальності, вважали, що «мова має символічну функцію вказівки за межами самого себе» [Aggarwal 1984, p.2].

Для з'ясування сутності поняття «мова» в досліджуваний період необхідно представити класифікацію дефініцій поняття «мова» за істотними, специфічними ознаками для виявлення загального і відмінного [Evdokimova 2014].

Уявімо всі відомі прояви явища сутності буття поняття, де явище - це те, як сутність проявляє себе у взаємодії з іншим буттям, в тому числі і з органами і засобами сприйняття людини. Явище визначається як сутністю буття, так і сутністю суб'єкта, що досліджує це буття.

У Стародавній Індії «мова» трактувалася як:

1. трансцендентний дар (такий, що лежить за межами досвіду, недоступний пізнанню, незбагнений для розуму), тобто надлюдський дар, містичний творчий божий дар – «пошук сутності мови в тиші (мовчанні) трансцендентного мовлення, яке в свою чергу чекає інтуїції Бога (реальності)» [Aggarwal 1984, p.24].

2. вища космотворча сила – вічна сила, що не створена ані богами, ані людьми. Таке розуміння мови (Вач) призвело до обожнювання мови, появи

Богині Мовлення (*vāk devī*), низки інших богів, яких називали «Владики Мовлення» (*brahmaṇaspati*, Бріхаспаті, *vākrati*);

3. реальність – об’єктивно існуюча вічна реальність – існуюча дійсність, тобто об’єктивний світ в усій його різноманітності. В. Г. Лисенко зазначив: «Свого роду «вічною реальністю» вважали мову послідовники мімансу (міманс – одна з ортодоксальних систем давньоіндійської філософії, викладена в Міманса-сутрах, авторство яких приписують Джай-міні» [Balasubramanian 2009, Bansal 1969];

4. інструмент, засіб Богів (який вони використовують для створення та керування світом) та людей (який вони використовують для досягнення своїх релігійних і мирських цілей), які сприймають її «...як найважливіший інструмент для наближення до богів, закликаючи їх, просячи їх прихильності, а значить і для успішного завершення ритуального дійства» [Nagiba 2008].

1.2. Жанрова специфіка публіцистичних текстів

Газета - це будь-яке друковане періодичне видання, що містить новини або коментарі до новин. Газета не тільки подає факти, але й дає коментарі у своїх редакційних статтях [Basu 1996, p.5].

Індія є демократичною країною, і тому її Конституція гарантує в ст. 19 (1) (а) фундаментальне право на свободу слова та вираження поглядів, а Верховний Суд не забарився заявити, що свобода преси включена в цю гарантію [Basu 1996, p.20-21]. Під час дебатів в Установчих зборах д-р Амбедкар, Голова Комітету з розробки Конституції, підтримав твердження, що свобода слова і вираження поглядів включає свободу преси [Ravindran 1997, p.24]. Конституційні гарантії свободи вираження поглядів і свободи преси означають, що преса в Індії разом з радіо і телебаченням може розглядатися як засоби масової інформації публічної сфери в термінах Габермаса. Преса в Індії дозволяє проводити вільні дебати і дискусії з суспільних питань, що призводить до формування громадської думки. Для того, щоб Індія була справді демократичним суспільством, необхідно, щоб преса становила публічну сферу, яка повинна бути вільною. Література з питань свободи преси в Індії має переважно історичний характер і простежує еволюцію свободи преси з часу зародження газет у період до здобуття незалежності.

В епоху після здобуття незалежності преса користувалася значною мірою свободи, оскільки Пандіт Джавахарлал Неру, перший прем'єр-міністр Індії, був лібералом, який усвідомлював, що для успішного функціонування демократичного устрою свобода преси є абсолютно необхідною. Ліберальний світогляд Неру сформувався під час навчання у Великій Британії, в державній школі в Гарроу та Кембриджському університеті. Він був демократом до мозку кісток і вітав критику, чи то з боку політичних партій, чи то з боку газет

[Ravindran 1997, p.26-27]. За його режиму до преси ставилися толерантно, оскільки він був досить щедрим, не помічаючи та ігноруючи її критику політики та програм свого уряду [Sahni 1974, p.215]. Для нього критика була способом, за допомогою якого можна було покращити роботу уряду, а отже, не тільки терпимою, але й заохочуваною. Жоден інший публічний діяч його рівня не терпів критики так, як він [Padhy and Sahu 2005, p.156]. Знаючи про небезпеку свавільного правління за відсутності вільної преси, Неру якось сказав: «На мою думку, свобода преси - це не просто гасло з більш широкої точки зору, а невід'ємний атрибут демократичного процесу. Я не сумніваюся, що навіть якщо Уряду не подобаються свободи, якими користується преса, і він вважає їх небезпечними, втручатися у свободу преси неправильно. Я вважаю за краще мати повністю вільну пресу з усіма небезпеками, пов'язаними з неправильним використанням цієї свободи, ніж пригнічену або регульовану пресу» [Padhy and Sahu 2005, p.110].

Період правління Ганді характеризувався ворожістю і конфронтацією між урядом і пресою. Неру вважав, що преса повинна виражати бажання і скарги народу, натомість пані Ганді вважала, що преса повинна бути речником уряду. Дурга Дас, голова India News and Features Alliance, справедливо зауважив її ставлення до преси: «Пані Ганді не приймає основну філософію газети, що вона повинна доносити проблеми народу, а не точку зору уряду, що колумніст повинен нести голос інакомислення в коридорах влади. Це найкращий запобіжний клапан, який є у влади. Її батько розумів це» [Padhy and Sahu 2005, p.157].

За індексом свободи преси організації «Репортери без кордонів» 2014 року Індія посідає 140 місце зі 180 країн світу [en.rsf.org.] Виклики для свободи преси в Індії виникають через обмеження, що накладаються власниками газет, урядом, політичними партіями, бізнес-інтересами тощо, які можуть намагатися змусити газети поставити під загрозу свою незалежність. 2011-2012 рр. власність газет в Індії показує, що уряд володіє 0,71 відсотка газет в країні. Приватні особи володіють 80,67%, фірми або партнери - 1,13%,

акціонерні товариства - 12,85%, товариства або асоціації - 2,5%, трасти - 1,95% та інші - 0,4% газет. Законна критика та безстрашні репортажі журналістів часто стають причиною погроз та переслідувань не лише з боку влади, але й терористів та кримінальних угруповань. Незалежна журналістська діяльність призводить до нападів на журналістів, їх арештів, штрафів, тюремного ув'язнення, викрадень і навіть вбивств. Таким чином, журналістам доводиться стикатися з багатьма викликами при виконанні своїх професійних обов'язків.

З появою тероризму, що підтримується із-за кордону, в штатах Чаттісгарх і Кашмір наприкінці 1980-х років, преса опинилася між двох вогнів. Терористи беззаконно і жорстоко нав'язують свою волю газетам, а реакція уряду така, що іноді призводить до застосування армії проти журналістів, яких вони вважають рупором терористів [Raghvan 1994, p.214-215]. Громадянські заворушення в Кашмірі негативно вплинули на пресу. Влада Кашміру наклала на неї обмеження.

Преса повинна висвітлювати новини, інциденти та історії таким чином, щоб вони мали позитивний ефект сприяння національній єдності та емоційній інтеграції. не слід допускати образливих та підбурювальних нападів на громади та окремих осіб. Під час заворушень слід уникати поширення чуток, провокаційних заголовків, спотворення новин на користь однієї громади, перебільшення повідомлень про певну громаду та дискредитації деяких громад.

1.3. Лексико-семантичні і фонетичні особливості індійської англомовної публіцистики

За даними сайту [enlizza.com.], найбільша відмінність хінгліша від англійської полягає у вимові. Люди з різних куточків Індії вимовляють слова з різним акцентом, а англійські слова, у свою чергу, зазнають сильних фонетичних перетворень. Герой серіалу «Теорія Великого вибуху» (“The Big Bang Theory”) Раджеш Кутрапалі намагається говорити чистою англійською, в той час як його друг Говард Воловітц, носій англійської, імітує індійську мову. Нижче наведено список фраз, використаних героями.

- *To speak to a call center in India* — зв’язуватися з індійським колл-центром.
- *To use smb’s regular voice* — говорити як звичайно (у властивій собі манері).
- *To feel like making fun of smb* — відчувати, ніби знущаєшся над кимось.
- *It’s ridiculous!* — Це просто смішно!
- *Terrible accent* — жахливий акцент.
- *Brilliant accent* — відмінний акцент.
- *Good Lord, what have I done?* — Господи, що ж я накоїв?
- *Alright, hot-shot!* — Ну, добре, ризиковий ти хлопець!
- *Let’s see your Indian* — давай перевіримо твій індійський (акцент).

Хінгліш може виражатися в різних формах-це можуть бути неіснуючі слова, схожі на англійські або є наполовину англійськими. Також хінглішем можна називати місцевий спосіб вимови англійських слів. Тобто можна спостерігати абсолютно хаотичні способи змішування, весь сенс в тому, що не існує якихось чітких меж або правил, а тому індійський варіант англійської

мови, будучи популярним і використовуваним, постійно змінюється, стає ще більш насиченим [enlizza.com.].

В голлівудському кіно, ймовірно, доводилося чути, як звучить хінгліш, адже він є сучасним виразом хінді, це одна з основних його функцій. «Сучасність» в даному випадку виражається в «незацикленості» на традиційних правилах.

- *Time kya hua hai? - What time is it right now?*
- *I have hazaar things to tell you. - I have thousands of things to tell you.*
- *Chello* буде позначати пропозицію піти кудись, *let's go, a achcha* — це банальне *okay*.
- *Thirsty, kya? - Are you thirsty?*

До змішання двох мов призводить стрімко зростаюча популярність боллівудських фільмів і безперервне впровадження індійських фахівців в сферу ІТ-технологій. Також Індія славиться своєю технічною підтримкою, зрозуміти яку-справжній подвиг, адже найбільш частими користувачами інтернет-сервісів є вихідці з європейських країн і Америки, які ніколи не бували в Індії.

Більш того, хінгліш використовується не тільки в Індії, але і у Великобританії, а причиною цьому послужило все те ж боллівудське кіно. Наприклад, в лексикон британців увійшли такі фрази розмовної мови, як *innit?*, тобто скорочена форма *is not it?*

До особливостей використання англійської в хінді відноситься:

1. Використання закінчень-*ing*, наприклад: *“You must be knowing this actress?”* або *“Hello! It is nice to meet you!”*.
2. Додавання закінчення-*жі* до Імен, що означає вираз шанобливості і глибокої поваги, наприклад: *Chrisji, Michaelji*.
3. Індійці зазвичай уникають змінювати дієслова в часі, використовуючи їх в більшості випадків лише у формі інфінітива без урахування особи. Наприклад, *“Yesterday he watch his favorite film again”*.

4. Деякі індійські слова не можуть бути замінені на англійські. Такими словами є, наприклад, займенники, які практично ніколи не бувають англійськими, так само як і присвійні прикметники.

5. Основна вимога хінгліша - всі слова повинні вимовлятися так, ніби їх вимовляє корінний індіанець. Вимова - це один з головних моментів, тобто навіть якщо ви будете правильно будувати фрази, не дотримуючись вимови, властивого індіанцям, то це буде вже не хінгліш.

6. Граматика, на якій базується побудова пропозицій в хінгліш, в основному бере своє коріння з хінді, тобто про звичний порядок слів можна забути, наприклад, *“You will come tomorrow?”*

7. Наголоси в словах ставляться нетипово для англійської мови: *Ókay* замість *Okáyu*.

8. Індійці часто закінчують пропозиції уточнюючим питанням *“no?”* («Чи не так?»): *“They really knowing each other well, no?”*

9. Що стосується особливостей вимови індійського англійської мови, то до них відноситься м'яке /L/, що пов'язано з особливостями фонетики національної мови. Відсутність в хінді звуку /z/ дає про себе знати, коли ми чуємо /j/ замість нього, наприклад *supposed /səpəʊjt/*.

10. Коли ж індійці хочуть зав'язати діалог з британцем або американцем, вони використовують хінгліш, але тут-то і виявляються непорозуміння і розбіжності, оскільки Багато ідіоми і стійкі фрази, використовувані англійцями, мають зовсім інше значення в Індії, а деякі - використовуються тільки там.

Індійці запитають ім'я людини так: *“What is your good name?”*, оскільки на хінді в даному питанні присутня стійка фраза *“Shubh naam”*, що означає good name [enlizza.com.].

1.3.1. Релігійна лексика (сакральна)

Посилаючись на дані сайту [referat-ok.com.ua.], «за одним з визначень, індуїзм заснований на скарбниці духовних законів, встановлених різними людьми в різні часи». Протягом багатьох століть священні тексти індуїзму передавалися усно у віршованій формі, яка, на думку вчених, використовувалася для полегшення запам'ятовування. Тільки набагато пізніше вони були записані. Протягом століть, мудреці вдосконалювали вчення і розширювали канон Писань. У поведичному та сучасному індуїзмі більшість Писань, як правило, не трактуються буквально. Велика увага приділяється етичному та метафоричному значенню, що міститься в них. Більшість священних текстів написані на санскриті. Вони поділяються на дві категорії Шруті та С্মрті.

Найдавнішими пам'ятками давньоіндійської літератури є Веди-ведична література дуже широка за своїм змістом, і в неї входять Тексти різних історичних періодів.

Навіть в сучасній Індії джерелом мудрості вважаються «Веди» - збірки священних гімнів на честь арійських богів. Відомі 4 таких збірки. Найдавніший з них – «Рігведа» - відноситься до III, а частково і до кінця VI тисячоліття до н.е. і складається з 10 книг і 1028 гімнів. Пізніше були складені «Самаведа» і «Яджурведа», які включають співи і жертвні формули. Остання – «Атхарваведа» - містить магичні формули. До ведичної літератури відносяться також різні коментарі до Веди, написані пізніше [referat-ok.com.ua].

Ведичне знання приймають без доказів, оскільки в ньому не може бути помилок. В Індії, якщо одна людина каже іншій: «ти повинен зробити так»,

той може запитати: «А чому ти так вважаєш? Хіба про це сказано в Ведах і я повинен підкорятися тобі, не вимагаючи доказів?» [referat-ok.com.ua].

Найвидатнішими епічними поемами Стародавньої Індії є «Махабхарата» і «Рамайяна», які були створені в IV ст. до н. е. ці твори - справжня енциклопедія Стародавньої Індії. У них міститься цікавий матеріал з різних аспектів соціального і культурного життя, політичного устрою, повсякденного життя стародавніх індійців. Вже в давнину і середньовіччя вони були відомі далеко за межами Індії. Згідно з індійською традицією заключним розділом ведичної літератури є упанішади. Це група текстів, яка об'єднує філософські тлумачення ведичної міфології та ритуалу.

Цінним джерелом для вивчення індійської культури першої половини I тис. до н. е. служить епічна література. Основними пам'ятками епічної літератури стали «Махабхарата» («Велика війна нащадків Бхарати») і «Рамаіана» («Сказання про подвиги рами»). Вони також записані на санскриті в перших століттях н.е., але в своїй основі вони вже існували в IV ст. до н. е. ось уже більше двох тисячоліть ці поеми надзвичайно популярні. Їх герої Крішна («Махабхарата») і Рама («Рамаіана») обожнені і вважаються уособленням Вішну - одного з важливих божеств сучасного індуїзму, який утвердився як пануюча релігійна система країни в період пізньої давнини і в Середньовіччі. Індуїзм ділиться на дві основні течії - вішнуїзм і шиваїзм. Від вішнуїзму відділяється ще один напрямок-крішнаїзм.

«Махабхарата» являє собою величезне зібрання літератури різноманітного змісту. Це найбільша поема у світовій літературі. Вона у вісім разів перевершує за розміром «Іліаду» разом з «Одіссеєю». Основний переказ «Махабхарати» - Поема про велику битву на Курукшетрі. Пізніше до нього додавалися все нові міфи і легенди, нові сюжети і образи. Внаслідок цього поема розрослася до величезних розмірів, склала цілу літературу в межах одного пам'ятника. Цікаво, що відома заповідь: «Не роби іншому того, що було

б неприємно тобі самому», яка зустрічається в працях Конфуція, Аристотеля, Канта та ін вперше прозвучала в рядках «Махабхарати» [referat-ok.com.ua].

«Махабхарата» - не тільки поетична енциклопедія давнини, а й ще підручник мудрості. Не одне покоління індійців виховувалося на «Бхагавадгіті» («Божественна пісня») - філософській поемі, вкрапленої в епос і акумулювала в собі основні світоглядні і моральні принципи індійського менталітету [referat-ok.com.ua].

Епічна поема «Рамааяна» - твір індійського народу. Вона була створена в IV столітті до нашої ери. Автор поеми невідомий. Ймовірно, кілька поколінь народних казок діяли цей епос. У «Рамааяні» зображуються подвиги рами - міфічного царевича, викрадення його дружини Сіти царем злих демонів Раваною, звільнення Сіти, її відхід з життя, подвижництво рами і його вознесіння на небо.

«Рамааяна» - типовий приклад епічної поеми. У ній є і подвиги, і викрадення, і кровопролитні битви, і чудеса. Рама протягом тисячоліть залишається улюбленим героєм індійців, а також жителів Лаосу, Непалу та інших країн Азії. Як і багато героїв епічних народних поем, Рама-приклад для наслідування, який втілює кращі риси національного характеру.

«Рамааяна» стала не тільки захоплюючою історією, а й своєрідним підручником життя для індійців [referat-ok.com.ua].

Матіلال писав: «Індійська філософія, на жаль, стала позначати групу окультних релігійних культів, систему догм і дивний асортимент духовності, містицизму та неточного мислення, стурбованих майже виключно «духовним звільненням»». Книг, брошур та інших матеріалів, присвячених цій темі, досить багато, і, на жаль, вони надто легкодоступні [Matilal 2005, p.12].

Нижче наведено переклад деяких релігійних слів, котрі є частотно вживаними в англійській індійській публіцистиці:

Ravan – демон, в індійській міфології повелитель ракшасів, міфічний владика острова Ланка, персонаж епосу «Рамаяна», антагоніст головного героя - Рами. За переказами мав десять голів. [**The Times of India** | Gujarat Assembly Election | Nov 29, 2022].

Пояснювальний переклад та описовий переклад

Yatra – подорож, процесія або паломництво, особливо з релігійною метою. [**Hindustan Times** | Nov 29, 2022]. Пояснювальний переклад та описовий переклад, етно-культурна адаптація

Shrine – святиня або храм, присвячене певному божеству, святому чи мученику, предку, духу, герою, демону чи подібному образу, який шанують чи якому поклоняються. [**Hindustan Times** | Published on Nov 29, 2022]

Калькування та розширення значення, етно-культурна адаптація

Char Dham – чар дхам, чотири святі місця паломництва в індуїзмі, розташовані в різних кінцях Індійського субконтиненту: Пурі на сході, Рамешвар на півдні, Дварка на заході і Бадрінат на півночі. [**Hindustan Times** | Published on Nov 29, 2022]. Транслітерація та калькування

Moksha – звільнення, втеча з круговороту народжень та смертей, від усіх страждань та обмежень матеріального існування. [**Hindustan Times** | Nov 29, 2022] Етно-культурна адаптація та пояснювальний переклад

Deity – божество, постульована надприродна чи безсмертна особистість, яка може розглядатися як свята, божественна чи священна. У більш широкому значенні - предмет шанування та поклоніння. [**Bengaluru News** | Nov 25, 2022].

Етно-культурна адаптація та описовий переклад

Pandit – учений, почесне звання людини, досвідченої в традиціях, законах, музиці індуїзму та літератури на санскриті, майже завжди брахмана. В оригінальному значенні необхідні знання стосувалися винятково знання Вед, але зараз значення слова дещо розширилося. [**Bengaluru News** | Nov 11, 2022]. Калькування та пояснювальний переклад

1.3.2. Політична і судова лексика

Як вказано на інтернет-ресурсі [buklib.net], політичні та правові ідеї стародавньої Індії знаходять своє закріплення вже в найдавніших літературних пам'ятках, особливо цікавий збірник, відомий під назвою «Закони Ману», який відноситься до III ст. до н.е. В цьому документі, який, очевидно, мусів відповідати кастовому устроєві давньоіндійського суспільства, міститься ряд цікавих ідей щодо права, закону та їхньої ролі не тільки у суспільстві, але й в людському бутті. «Вчинене беззаконня ніколи не залишається без наслідків для того, хто його вчинив». Тут також підкреслюється роль та суть покарання: «Покарання є правитель, це — керівник, воно служить запорукою дотримання закону... Тільки покарання править всіма істотами... мудрі вважають покарання тотожним до закону» [buklib.net].

Ряд політичних проблем піднято також у трактаті «Артхашастра» («Книга про користі»). В цьому трактаті містяться поради цареві стосовно організації адміністрації та суду, законодавства й управління, зовнішньої та внутрішньої політики.

Згідно з «Книгою Ману» і висловлюваннями Каутільї, державу визначає сім елементів: цар, міністри, територія, столиця, державна казна, військо і міжнародні союзники. Зародження державної організації пов'язується із занепадом моральності серед людей, оскільки існували часи, коли люди підлягали тільки законам і коли не було ніякої влади. І власне влада "запевняє мирне існування як філософії, так і святим Ведам, а також економічному життю... Оскільки там, де немає влади, сильний пожирає слабшого" [buklib.net]. В «Архашастрі» підкреслено, що влада є найважливішим елементом, без якого суспільство не могло б існувати. «Влада оберігає сонного, панує над всіма істотами, охороняє їх, стоїть на сторожі загального порядку». Фактично доктрина доходить до самої суті державної влади і права:

«Цар спирається на фінанси і примус; примус — на фінанси; на примус спирається право; врешті, на право спираються люди» [buklib.net].

Юридична лексика в індійському мовознавстві потребує подальшого вивчення і систематизації. Вирішення цієї проблеми є важливим не тільки для мовознавців, а й для політиків, громадських діячів, юристів, адже, незважаючи на відмінності в структурі політичних систем різних держав, постійно триває пошук нових мовних засобів для вираження еквівалентних понять з метою подолання термінологічних непорозумінь у діловому професійному спілкуванні. Нестача впорядкованої та нормованої сучасної термінології мови хінді стала особливо відчутною під час розгортання нормотворчої роботи в галузі політики. Законотворчі і нормотворчі процеси ускладнюються через термінологічні проблеми, оскільки, як відомо, будь-який нормативний акт повинен спиратися на чіткі, однозначні поняття і терміни [Гаврецька 2013, с.239-245].

Процес формування мови хінді, в тому числі юридичної терміносистеми, був тісно пов'язаний з історичними та культурними факторами. На розвиток або, навпаки, на придушення процесу розвитку і становлення мови хінді впливала позиція панівної політичної верхівки. На початкових етапах створення юридичної термінології сучасної літературної мови хінді виникало питання, чи використовувати при створенні нових термінів слова іншомовного походження (англіцизми), або вживати слова, які вже давно функціонують в юридичній сфері (санскритизми). Існувала також можливість використання лексики власне хінді або слів арабського та іранського походження. На практиці ж використовувалися всі чотири мови-джерела. Головна складність полягала в тому, що тривале функціонування в Індійському державному законодавстві та судочинстві кількох мов обумовлювала неузгодженість термінів, що призводило до неточності формулювань. Нагальною була оптимізація роботи з аналізу Національного різновиду субмови права, тобто юридичної лексики. Необхідно також звернути увагу на такі специфічні і водночас надзвичайно важливі обставини розвитку індійської юридичної

термінології, як тривалий історичний період взаємодії англійської та мови хінді, а також існування арабо-Перської лексики, які паралельно обслуговували правову систему Індії, а отже формували фонд загальної юридичної термінології. Так, мова хінді вперше почав використовуватися як мова діловодства ще за часів держави Моголів, але мовою податкової та судової служби залишався перський. Така ситуація зберігалася і в період колонізації. Однак через незнання пересічним населенням Перської британський уряд в Індії вирішив перекласти документацію на індійські мови.

У результаті мовою судочинства в північно-західних провінціях Індії з 1837 року стала мова урду, а офіційною мовою колоніальної адміністрації – англійська мова. Поштовхом до формування юридичної лексики мови гінді стала боротьба Індії за незалежність. Це пояснюється бажанням донести до широких мас ідею незалежності та формування нових політичних сил Індії. На думку С. Бархударова, активний період формування функціональних стилів сучасної мови гінді припадає на кінець 19-го століття. Вчений у своєму доробку неодноразово згадує роль у цьому процесі відомого індійського літературного та політичного діяча – Бгаратенду Харішчандра. Саме його статті та твори, на відміну від творів інших гіндімовних авторів, були звернені до широкої аудиторії та наближалися до розмовної мови, що виявлялося в лексиці, у синтаксисі, і у фразеології. Харішчандра відомий своєю публіцистикою, де активно використовується, і таким чином популяризується саме юридична лексика. Більш обнадійливою стала ситуація після здобуття Індією незалежності [buklib.net].

15 серпня 1947 року прем'єр Індії Джавахарлал Неру підняв над Червоним фортом в Делі національний прапор. Країна стала незалежною від Британії. 26 січня 1950 року Установчі збори прийняли Конституцію, за якою Індія стала парламентською республікою і в той же день був опублікований переклад Конституції Індії з англійської мови на мову хінді. Конституційний розвиток Індії є яскравим прикладом успіху багатолітньої боротьби за національну незалежність. Перед тим, 26 листопада 1949 року, прийнята

стаття 343 пункт 1 Конституції Індії, згідно з якою офіційною мовою Союзу є мова хінді в написанні Деванагарі. Він повинен стати мовою дебатів, законопроектів, на ньому повинні складатися і прийматися законодавчі акти. Переклад Конституції був першим офіційно схваленим документом офіційно-ділового стилю в незалежній Індії. Для здійснення цього перекладу виникла необхідність кропіткої роботи [Гаврецька 2013, с.239-245].

У 1948 році засновник зборів Індійського Союзу, надалі президент Індії Раджендра Прасад (Rajendra Prasad), доручив групі професорів розробити термінологію, яка є необхідною складовою перекладу тексту Конституції Індії з англійської на мову хінді. Запропонована термінологія була обговорена та схвалена всеіндійською комісією експертів-лінгвістів, до складу якої входили представники 14 мов: санскрит, тамільська, телугу, урду, Кашмірі, асамська, гуджараті, хінді, канада, малаялам, бенгальська, маратхі, орія та панджабі. Експертна перекладацька комісія складалася з м. Сатьянараяна (M. Satyanarayan), Джайчандра Відьяланкара (Jaichandra Vidhyalankar), Рахубам Санскитьяяна (Rahubam Sanskityana), В. Р. Датою (I. R. Date) і Суніті Кумар Чатерджи (Suniti Kumar Chatterji). Комісією була проведена інтенсивна робота з вироблення національної юридичної термінології, здійснювався пошук оптимальних моделей терміноутворення з увагою до особливого лексичного ресурсу мови хінді. Індійські вчені і громадські діячі, що входили до складу експертної комісії, відштовхувалися від тексту Конституції англійської мови. Впровадження мови хінді як мови діловодства та мови офіційних установ супроводжувалися рядом таких важливих кроків, як: - Міністерство внутрішніх справ видало ряд постанов про переведення діловодства на мову хінді і опублікувало ряд брошур; - для канцелярського листування були затверджені друкарські машинки зі шрифтом Деванагарі; - затверджені назви організацій, установ, відділів на мові хінді, вироблені форми адресації; - перехід на мову хінді залізничного відомства переклад всієї англомовної літератури адміністрування-установ, відомств, інструкцій, правил, мовою хінді; - у 1976 році мову хінді затверджено мовою навчальних закладів, судів

та установ влади; - випускається «Вісник департаменту офіційної мови» (Біхар), збірники «Офіційна література на мові хінді»; - 15 серпня 1968 року адміністративна союзна територія Делі постановила перевести всі справи влади мовами гінді; - 3 26 січня 1968 року хінді затверджено мовою канцелярських установ штату Уттар Прадеш («Словник адміністрування Уттар Прадеш», «Судовий словник», «Словник законодавчих актів Уттар Прадеш»). Процеси трансформації, переструктуризації у світі кінця ХХ - початку ХХІ ст., безпосереднє втручання Англії у внутрішні процеси розвитку Індії та спроби наблизитися до єдиної європейської системи потребують відповідних змін у системі чинного законодавства та в регулюванні відносин у незалежній Індії як у справах ведення внутрішньої політики, так і у сфері зовнішньої політики. Правління Союзу Індії офіційно затвердило програму розвитку мови хінді. Завдяки міцному становленню Індії на міжнаціональному і державному рівні виникла необхідність забезпечити підтримку мови хінді як міцного соціального чинника, як мотивацію розвитку культурних, правових, юридичних, економічних і політичних відносин в індійській державі і за її межами [Гаврецька 2013, с.239-245].

Основна мета програми - це духовне відродження та оновлення, розвиток та підтримка мови хінді як національної мови суспільства та офіційної мови, підвищення статусу в сучасному Індійському та міжнародному освітньому просторі. Проводиться велика робота зі створення та уніфікації спеціальної наукової, технічної, адміністративної термінології. Спеціальні директиви зобов'язують хіндомовні Штати вводити листування між собою і центральними правовими урядами тільки на мові хінді. Для полегшення цього процесу створені англо-гінді словники ,серед яких" словник офіційних термінів " г.Шривастава, що включає ряд синонімів офіційних термінів Хінді, санскриту і арабо-Перської лексики. За рішенням самого правління в Індії тривалий час проводилися складні роботи, пов'язані з опрацюванням вузькопрофесійної та спеціальної термінології мови хінді. Дослідники займалися впорядкуванням хіндімовного понятійного апарату

юриспруденції для подальшого дослідження питань юридичної термінології. Ця робота мала на меті створити і закріпити для подальшого розвитку лексику мови хінді в галузі права, яка досить тривалий час монопольно обслуговувалася англійською мовою, через що в мові хінді були відсутні десятки тисяч необхідних термінів. Були підготовлені і опубліковані списки термінів, які обговорювалися, уточнювалися, іноді вдосконалювалися і знову публікувалися. У зв'язку з перекладом офіційних текстів на мові хінді, що охоплюють широке коло питань, таких як: правові, юридичні, технічні, культурні, виробничі і т.д., виникають проблеми загального розуміння і загальної доступності мови, стандартизації оборотів, уніфікації термінології. Індійські вчені, викладачі та професори зробили великий внесок у формування та розвиток функціональної термінології. Мовознавці впровадили нові словники, зокрема термінологічні, систематизували лексичний склад мови, що сприяє становленню та розвитку мовної норми. Словники містять багато санскритської лексики, оскільки значна частина термінології Хінді базується на основі санскритських лексичних і словотворчих ресурсів. Хоча, простежуючи тенденцію формування термінології спеціальною комісією, можна побачити, що вона відмовилася від принципу користуватися виключно санскритом. Як результат тривалої і кропіткої роботи, мова хінді має розвинену термінологію на сучасному етапі, що є однією з ознак витіснення англійської мови з суспільно-політичних і правових сфер життя і введення мови хінді як єдиної національної мови незалежної країни [Гаврецька 2013, с.239-245].

Нижче наведено переклади слів судової та політичної лексики, котрі є частотно вживаними в англійській індійській публіцистиці:

Apex court – індійський аналог слова Supreme Court, найвищий суд у Індії [Hindustan Times | Nov 30, 2022]. Калькування та пояснювальний переклад

Plea – просьба, з юридичної точки зору заява - це просто відповідь на позов, зроблений кимось у кримінальній справі за загальним правом із використанням змагальної системи. [**Hindustan Times** | Nov 30, 2022]. Калькування, розвитку значення

Apprehension – затримання, означає арешт, захоплення або взяття під варту особи. [**Hindustan Times** | Nov 30, 2022]. Розвиття значення та калькування

The bench - означає місце, де сидить суддя в залі суду, і цей термін використовується для позначення судді. Його можна використати для опису всіх суддів певного суду, наприклад, колегії другого округу або «повного складу», що відноситься до всіх суддів суду. [**Hindustan Times** | Nov 30, 2022]. Пояснювальний переклад та описовий переклад

Leniency – поблажливість, пом'якшення покарання або клопоту. [**Hindustan Times** | **India News** | Nov 29, 2022]. Пояснювальний переклад

Convicted – засуджений, визнаний винним у вчиненні кримінального правопорушення за вироком суду присяжних або рішенням судді. [**Hindustan Times** | **India News** | Nov 29, 2022]. Калькування, описовий переклад

Subordinate court – суд нижчої інстанції, нижчі суди називаються так через їхню підпорядкованість вищому суду штату. Вони функціонують під і під високим судом на окружному та нижчому рівнях. [**Hindustan Times** | **Economy** | Nov 29, 2022]. Описовий та пояснювальний переклад

Conglomerate – конгломерат, об'єднання фірм, іноді - юридична особа, до складу якої входять компанії, які здійснюють підприємницьку діяльність у різних галузях економіки. [**Hindustan Times** | Nov 29, 2022] Калькування та транслітерація

Stake – доля, частка або фінансова участь у чомусь, наприклад, у бізнесі. [**Hindustan Times** | Nov 29, 2022]. Калькування та пояснювальний переклад

Opening bell – відкриття торгів, означає момент відкриття звичайної щоденної торгової сесії біржі цінних паперів. Час і умови відкриття дзвінка

відрізняються від одного обміну до іншого. [**Hindustan Times** | Nov 29, 2022].

Смисловий розвиток та калькування

Office bearers - посадова особа, яка займає керівну посаду в організації. [**Hindustan Times** | **DelhiNews** | Nov 29, 2022]. Пояснювальний переклад і гібридне утворення

Campaign – кампанія, процес організованої й активної праці над досягненням конкретної мети, як правило, політичної чи соціальної. [**Hindustan Times** | **DelhiNews** | Nov 29, 2022]. Калькування та транслітерація

Spokesperson – прес-секретарь, його роль полягає в тому, щоб повідомляти інформацію, яку бажає або потребує громадськість. [**Hindustan Times** | **DelhiNews** | Nov 29, 2022]. Калькування, пояснювальний переклад

Vote bank – виборці, це термін, що означає лояльний блок виборців з однієї громади, який послідовно підтримує певного кандидата або політичну формуцію на демократичних виборах. [**Hindustan Times** | **India News** | Nov 29, 2022]. Смисловий розвиток та калькування

Rallie – мітинг, публічне зібрання великої групи людей, наприклад, щоб продемонструвати підтримку певної думки, політичної партії чи спортивної команди: Він допоміг організувати перший національний мітинг проти війни. [**Hindustan Times** | **India News** | Nov 29, 2022]. Калькування, смисловий розвиток

Party – партія, офіційно створена політична група, яка бере участь у виборах і намагається сформувати уряд або взяти участь у ньому. [**Hindustan Times** | **India News** | Nov 29, 2022]. Транслітерація та калькування

1.3.3. Запозичення лексичних одиниць хінді в англійській мові

Запозичення – це елемент чужої мови, який було перенесено з однієї мови до іншої в результаті мовних контактів і який може бути змінений у фонетичному оформленні, орфографії або лексичному значенні згідно з нормами мови, у яку переходить слово [Бабич 2005, с.36].

В англійській мові багато слів походять від загальної індоевропейської мови, а саме: лексика родоводу, найменування об'єктів природи, частин тіла, деякі загальноживані дієслова, іменники, числівники. Крім того, багато слів беруть свій початок від загальної германської мови, слова зазначеної категорії можуть зустрічатися лише у германських мовах.

Але в мові наявні й слова, запозичені з інших мов. Учених хвилює той факт, що в результаті великої кількості іншомовних слів, англійська мова втрачає свою своєрідність. В. В. Єлісеєва наголошує, що сучасна англійська мова сформувалася в результаті двох національних катастроф – Римської навали та Норманського завоювання, і має ознаки двох мов [Єлісеєва 2003, с.41].

З XV ст. починається колоніальна експансія Англії і пов'язаний з нею приплив слів з мов колоніальних і напівколоніальних країн.

У 1600 році з метою монополізації торгівлі з Індією була організована Ост-Індійська компанія, через яку панівні класи суспільства Англії здійснювали спочатку економічне, а потім і політичне поневолення Індії.

Захоплення Індії значно прискорило промисловий переворот в Англії. Ввезення промислових товарів до Індії вплинуло на погіршення матеріального становища індійських ремісників. Зростання впливу англійців відбувався на загальному тлі посилення в країні позицій колоніального капіталу і економічних перетворень в державі. Втручання колоніальної адміністрації у

внутрішні справи країни і, перш за все, в аграрні відносини, що склалися століттями, призводило до серйозних конфліктів і руйнування традиційної системи цінностей.

Англійці не намагалися взаємодіяти з культурою завойованого народу, а, навпаки, механічно насаджували на індійській землі свої культурні стандарти, свою мову. Натиск абсолютно відмінною цивілізації відразу ж блокував всі творчі сили індійців в області релігії, мистецтва, пізнання, філософії. Майже всі види мистецтва просто занепадали і зникали, не отримуючи матеріальної підтримки. Деякі твори мистецтва загинули через байдужість, недбалість, а іноді і корисливість англійців, які вивозили багато художніх цінностей за межі Індії. Серед індійців зріло почуття приниженості, неповноцінності власної культурної здатності.

Серед найбільш уживаних індійських запозичень варто відзначити такі, як *bandana* (*bandhnū* - спосіб фарбування тканин, або зав'язувати). Це слово з'явилося в англійському приблизно в 1752 році, сучасне значення - головний убір у вигляді косинки або хустки, виготовлені з різнокольорових тканин з візерунками; *bangle* (Хінді *bangrī* - кільце, браслет), 1787 рік, з хінді *bangrī* «кольоровий браслет, як правило зелений, який носять як на руці, так і на нозі», зараз має значення браслет, який вільно носять на зап'ясті; *brahman* (санскр. *Brahman* - брахман), раніше слово означало «Верховний бог з трійці Брахма - Вішну - Шива у ведичній релігії», а зараз приналежність до Верховної касті жерців; *cashmere* (Хінді *Cashmere* – «Кашемір», територія в західній частині Гімалаїв, де вирощують особливої породи кіз, з вовни яких робиться ця тканина), зараз слово використовується як іменник, так і прикметник для позначення такої тканини, слово «кашеміровий» означає «приємний на дотик»; *chintz* (Хінді *chintz* - Візерункова бавовняна тканина). Вперше це слово вжив Джордж Еліот в 1851 році-*chintzy*; *jute* (санскр. *Joht*-джут, індійська конопля, бенг. *jhuto*-перекручені волосся, коса), а зараз використовується в значенні «канати, виготовлені з рослинного волокна»; *bungalow* (бенг. *Bangalah*-бунгало), одноповерховий будинок з верандою, в мові гуджараті

слово *bangalo* означає «Будинок в Бенгальському стилі»; *chutnee, chutney* (Хінді *chatni* - пряна гостра приправа), зараз має значення «соус, виготовлений з фруктів, оцту, приправ, який їдять з м'ясом і сиром»; *ghee* (Хінді *ghi* - масло з молока буйвола), зараз має значення «тип масла в азіатських країнах»; *juggernaut* (санскр. *Jagatnatha*-володар світу), спершу пов'язували з цим словом бога Крішну, з санскриту *jagat* - світ, *natha* - володар, а зараз використовується в значенні «велика вантажівка», або «нестримна сила»; *jungle* (Хінді *jangal* - джунглі), в мовах хінді і санскриту означає «поросла земля, яку ніхто не обробляє», інша думка - зазначене слово походить з санскриту *jangala* – «необроблена земля». Хоча в санскриті це слово означає суху землю, в англійській мові воно набуло значення землі, густо покритої рослинністю; *khaki* (урду *khaki*-запилений, або «колір землі»), пізніше англійці почали вживати як колір камуфляжу у військовому обмундируванні - Темний, непримітний, брудний колір; *nirvana* (санскр. *Nirvana*-зникнення), перехід душі з тілесної оболонки в інші світи, *rugree* (Хінді *ragri* - тюрбан, шарф для захисту від сонця), *pundit* (Хінді *pandit* - Індуський вчений), *punkah* (Хінді *pankha* - віяло), *raja* (Хінді, санскр. *rājā* - правитель), індійський титул владного особи, походить від санскриту *rāj* - "бути на чолі, сяяти, *guree* (хінді *gūriyah* - срібло, срібна монета), *shampoo* (хінді *chāmpna* - стискати, тиснути), з санскриту *sarauti* перекладається як «мити голову», в Індії використовували як засіб для миття голови певні екстракти рослин, які потім отримали назву «шампунь», зараз має значення «засіб для миття волосся»; *cheetah* (Хінді *chita* - леопард), а в санскриті слово *chitra* означало «леопард, тигр, який полює» з плямистим забарвленням - від *chitra*-s - кольоровий, виразний, а зараз – «гепард». Як можна побачити, первинне значення слів може переноситися в англійську мову без зміни, як у словах *рупія*, *раджа*, *бунгало*, *нірвана*, або значення може змінюватися, набувати інших відтінків значень – шампунь (спершу означало стискання, масаж), гепард (мало значення плямистого тигра, який полює), *хакі* (раніше мало значення «брудного» кольору), *джунглі* (слово

мало значення посушливої землі), кашемір (мало значення місцевості, де вирощують особливу породу кіз), бандана (мало значення зав'язувати) [OED].

Отже, у часи розквіту капіталізму та на перших стадіях розвитку імперіалізму Англія проникнула майже на всі частини світу, включаючи важкодоступні місця в Азії та Африці. Тому збагачення словникового фонду англійської мови відбувалося не лише як наслідок прямої колонізації азіатських та африканських територій, але й у результаті створення англійських торгових та промислових підприємств [Амосова 1956, с. 155].

1.3.4. Мовні реалії. Позначення явищ і предметів побуту

За даними на сайті [xreferat.] В Індії, після проголошення незалежності у 1947 році залишалась колоніальна мова, це була англійська, як мова правління. Вважалося, що кінець британської влади в Індії буде означати повільне, але впевнене занепад англійської мови у Південній Азії. Але цього не трапилось. Проникнення англійської мови у ці суспільства більше, ніж було коли-небудь [Kachru 1994, p.542].

Бажанням націоналістів було, щоб англійська мова вийшла з ужитку. Ціллю націоналістів було встановлення видозміненої індійської мови як офіційної мови країни. Хінді здавалося найкраще підходила для цього, оскільки вона мала найбільше носіїв, ніж будь-який інший індійський діалект, і вона вже широко використовувалася в міжетнічному спілкуванні [Fasold, Ralph 1984, p.24].

На додаток до всього, вважалося, що лінгвістична одиниця була основою політичних та національних одиниць. Таким чином, мова Хінді була затверджена конституцією, як мова для спілкування між та з різними державами. Влада дала 15 років для переходу усіх державних інститутів на мову Хінді з англійської. План полягав у тому, що зростатиме популярність мови Хінді; і вона буде виражати всі сфери культури в Індії. [Spolsky 1978, p.56].

Але було декілька проблем у виборі мови Хінді, інколи протести були навіть жорстокими (наприклад, безчинства у Таміль Наду в травні 1963 - протест проти затвердження мови Хінді). Правління хотіло зробити таку політику, яка б допомогла зберегти статус-кво. По-перше, мова Хінді не повинна була бути впроваджена по всій країні (наприклад, у Таміль Наду, на півдні, лише 0,0002% людей проголосили згоду щодо впровадження Хінді або Урду, хоча у Південних Штатах ця цифра піднялася до 96,7%). По-друге,

вважалося, що носії інших мов будуть ображені таким вибором; інші індійські мови (діалекти), наприклад, Таміль або Бенгалі мали такі самі права бути державними, як і Хінді. Решта людей відчували, що вони будуть політично, соціально та професійно незахищені, якщо Хінді стане державною мовою. По-третє, вважалося, що потрібно розширити словниковий запас Хінді перед тим, як почати її використання, як державної мови. Не зважаючи на ці проблеми, Хінді була затверджена в конституції державною мовою і повинна була замінити англійську мову протягом 15 років. Але відповідно до безперервних протестів на півдні, ця заміна була політично неможливо. У 1967 році був виданий закон, який дозволяв вживання Хінді та англійської мови для державних цілей - така ситуація залишається і сьогодні [Fasold 1984, p.24]. Англійська мова сьогодні є державною у 4-х регіонах Індії (Маніпур, Меджалайя, Негеленд, Тріпура) та у 8-ми прилеглих територій.

У 1971 році було встановлено, що рейтинг білінгвалізму в Індії досягав 13%. 99% людей, які розмовляють англійською мовою, це люди, для яких вона є другою мовою, якщо говорити про інші мови, то немає тих, які були б нерідними (хоча залишається велика кількість мовців, які розмовляють рідною мовою) [Maḥapatra 1990, p.70].

Спольський описує ситуацію з індійським субконтинентом як одну серед багатьох проблем, які зосереджені на політичній одиниці, що включає в себе велику кількість мов. Далі він наголошує, що не дивно, що Індія має певні проблеми у становленні мовної політики: конституція, наприклад, забороняє використовувати одну державну мову [Spolsky 1978, p.42-43].

Д. П. Патаняк описує індійський, соціальний мультилінгвалізм, як безконфліктний тип, у якому різні мови виконують різні функції. Він описує рідну мову, як вираз точної ідентичності та групи солідарності. Люд ідентифікуються з певними лінгвістичними, етнічними, релігійними, або культурними типами через одну мову. «Рідна мова прищеплює культуру дитині», - продовжує Патаняк. На його думку, мультилінгвалізм може бути

успішним за умови, якщо є повага до різноманіття, «повага до різних», у суспільстві [Pattanayak 1990].

Спольський зауважує, що хоча в Індії і є багато мов, більшість людей не знають жодної індійської мови, окрім своєї. Англійською мовою найбільше користуються як другою мовою, яка іде після Хінді. Англійська мова більше корисна як мовний зразок, оскільки Хінді не може бути таким прикладом [Spolsky 1978, p.43].

Позиція Хінді, як державної мови країни, стала проблематичною на Півдні Індії: якщо вона домінує на Півночі, то на Півдні лише невелика група людей розмовляє нею. Найжорстокіша опозиція до Хінді як державної мови і велика підтримка англійської мови має місце на Півдні.

Не мусить бути ніякого страху у тому, що індійські мови можуть зникнути, оскільки англійська мова стає все більш і більш популярною в Індії. Хтось повинен потурбуватися про це. Марк Тулі наголошує, що хтось повинен глибше вивчати культуру країни через її мову (або через одну із її мов). Він цитує Роберта Філіпсона та Тоба Скатнабі-Кангаса, які зауважують: «Послідовність мовної політики в тому, що багатьох представників молодого покоління в Індії позбавляють фамільярності з її культурним спадком і можливо, що освіта буде неспроможною знайти вирішення цих проблем у майбутньому» [Tully, p.160].

Сьогодні все-таки щось робиться для того, щоб підтримувати життя рідним мовам. Комп'ютерна графіка з'являється англійською мовою та торгові центри навчають своїх представників індійської мови. Компанія «Моторола» випустила інструкцію до пейджерів трьома індійськими мовами (це був той перший раз, коли пейджер показував повідомлення, написані індійською мовою). Це означає, що люди, які добре не знають англійської мови, можуть писати та отримувати повідомлення рідною мовою.

Полеміка між Хінді, Урду та Індустанами, зробила ще гіршою ситуацію з Хінді. Підтримка Хіндустанців закінчилась незалежністю; ентузіазм

прихильників Хінді також не зменшувався. Як наслідок, англійська мова продовжувала бути мовою влади та еліти.

Британцям надали багато політичних можливостей та прав, і від них вимагали, щоб вони діяли відповідно до свого статусу. Мова стала знаком влади білих людей. Качру цитує І. М. Форстера: «Індія любить богів, а англійці люблять поводитись, як боги» [Kachru 1986, p.7]. Англійська мова була частиною влади та статусу, котрих індійський народ не приймав. Англійська мова використовувалася в Індії та інших колоніях як засіб влади над групою людей, які відносили себе до культурних та інших сфер політичної еліти. Природно, що значення європейської культури вважалося більшим, ніж місцевої, яку часто вважали варварською. Англійська мова вважалася «дорогою до світла», знаряддям «цивілізації». Європейці вважали, що вони можуть принести звільнення душам. Вони вважали це своїм обов'язком. Вони щиро вірили, що внесуть покращення у життя людей в колоніях, і що їхня мова підніметься до божественної.

Англійці залучали перекладачів для розуміння технологічного та наукового розвитку в країні. Місцеві інтелігенти пишалися досконалістю Заходу. Європейська література була доступною у колоніях. Макалей показав свою байдужість до місцевих діалектів в Індії: «Я ніколи не знаходив серед них (орієнталістів тих, хто б заперечив, що одна полицка хорошої європейської бібліотеки була краща за цілу рідну літературу Індії та Арабії» [Kachru 1986, p.7].

В Індії англійська мова поступово вимагала соціальних та адміністративних домінантних ролей: сила та престиж мови визначався сферою використання мови. Система державної преси і важливі професії використовували англійську мову [Kachru 1986, p.7]. За словами Качру, хороший робітник Індії ставав символом модернізації та спрямованості політики на Захід. Раджа Рамохан Рой схилився до думки, що європейські освітяни повинні навчати індійський народ. Англійська мова повинна бути в ужитку індійців також [Kachru 1986, p.7].

До 1920 року англійська мова стала мовою політики, міжнародної адміністрації, права, мовою, яка об'єднує людей з ліберальними поглядами. Навіть після того, коли закінчився колоніальний період, англійська мова залишається домінуючою.

Англійська мова була, очевидно, використана проти англійців, проти їхніх намірів та завдань, оскільки вона стала мовою відродження націоналізму та політичного пробудження: іноземна мова сприймалась іронічно та посередньо. Мохандас К. Ганджі (1869-1948), наприклад, боровся, щоб створити консенсус для прийняття різних варіантів державної мови, який виражав його ставлення до англійської мови.

В значенні кількості носіїв англійської мови, Індія посідає третє місце у світі після США, Великобританії. Приблизно 4 % населення Індії розмовляють англійською; хоча кількість здається малою, але це досить велика група порівняно із населенням країни - приблизно 35 мільйонів людей (на 1994 рік) [Crystal 1995, p.101]. Хоча кількість носіїв англійської мови в Індії обмежена (в порівнянні з населенням Індії), ця маленька частина населення контролює сфери, які мають професійний престиж [Kachru 1986, p.8].

Англійська мова, в загальному, є першою мовою для освіченого індійського населення та другою для тих, хто знає більше, ніж одну мову. Населення, яке знає англійську мову в Індії - переважно дво- та багатомовне, яке використовує англійську мову, як другу мову, в тому значенні, коли англійська мова використовується серед індусів, як «зв'язна», або «державна» мова. Лише незначна частина англомовного індійського населення має певну взаємодію з ідентичними носіями англійської мови. Згідно дослідженнями Качру (населення, яке закінчувало факультет англійської мови в університетах та коледжах), лише 65,64 % мають певну взаємодію з носіями англійської мови; 11,79 % не мають жодної взаємодії і лише 5,12 % мають часткову взаємодію з реципієнтами англійської мови.

Англійська мова слугує двом цілям. По-перше, вона слугує знаряддям адміністративного об'єднання країни і, по-друге, вона є мовою для

масштабного спілкування [Kachru 1986, p.8]. Функції англійської мови в індійському соціокультурному контексті є відповідними до соціальної, освітньої, адміністративної роботи в Індії [Kachru 1986, p.111].

Англійська мова використовується в політичній та особистісній сферах та функціонує як та, «що нормально співіснує з іншими мовами, включаючи інструментальну, регулятивну, міжособистісну та інноваційну і само виражальну функції» [Kachru 1986, p.273].

Англійська мова відіграє домінуючу роль в ЗМІ, тут вона використовується як засіб міждержавного спілкування, показуючи цим свою незалежність. Вплив англійської мови став не лише тривалим, але і зростаючим.

Англійська преса в Індії представлена журналістикою. Зростає кількість газет, журналів. Як зауважує Качру [Kachru 1986, p.12], на сьогодні є близько 3852 індійських газет, написаних англійською мовою. Англійські газети друкуються практично в усіх частинах республіки. На 1982 рік було зареєстровано 19 144 газетних видання, серед них 18,7 % були англійські та 27,8 % надруковані мовою Хінді.

Англійська мова вважається головним засобом спілкування та вивчається як друга мова у кожному освітянському закладі у всіх регіонах Індії.

В Індії, як і в інших лінгвістично та культурологічно плюралістичних суспільствах, позиція англійської мови визначається різними політичними, культурологічними та соціальними факторами. Качру [Kachru 1986, p.20] вбачає три основних питання, які повинні обговорюватися. Перше питання стосується позиції англійської мови в початковій та вищій освіті. Друге питання стосується ролі місцевої мови, Хінді та англійська мови. Третє питання розглядає модель англійської мови для вивчення індусами та шляхи презентування цієї моделі. Правління Індії цікавиться першими двома питаннями, які прямо мають відношення до мовного планування на

національному та державному рівнях. До цього часу ще немає точної відповіді на жодне з цих запитань [Kachru 1986, p.20].

За даними того ж ресурсу [xreferat]. У 1960 році виник незначний конфлікт на півдні Індії стосовно статусу різних мов в країні. Він полягав у тому, що вживання Хінді в державних документах має певні недоліки на цих територіях. Вони також вважають, що було б нечесно по відношенню до них вивчати Хінді та англійську мову, коли носії Хінді повинні вчити лише англійську мову.

Як наслідок, формула єдності трьох мов була розроблена для освіти, щоб вирівняти права усіх громадян Індії, щоб утвердити національну взаємодію та забезпечити ширший вибір в шкільному навчальному плані [Srivastava 1990, p.43]. Згідно такої формули, населення з території, де не вживається Хінді вивчають місцеву мову, Хінді та англійську мови. Носії мови Хінді, з іншої сторони, вивчають Хінді, англійську та інші мови. Балдрідж цитує Камал Срідара: «формула єдності трьох мов є компромісом між вимогами різних груп та підтримуються усіма трьома сторонами, що і є рішенням складної проблеми, яке включає інтереси кожної із сторін (рідна та місцева мови), національну гордість, єднання (Хінді), адміністративну ефективність та технологічний прогрес (англійська мова)» [Baldrige 1996, p.12].

Хоча теорія звучить непогано теоретично, Балдрідж наголошує, що формула єдності трьох мов зазнає в цілому краху в Індії, оскільки її не запроваджують у практику. Так регіони, де розмовляють Хінді, не вносять до навчального плану відповідних змін, а регіони в Мадрасі, де панівне становище займають інші мови, правління вилучає вивчення мови Хінді з навчального плану школи (так трапилося в Таміль Наду).

Хоча в Індії є величезний соціолінгвістичний тиск, який впливає на розвиток мовної освіти, Спольський [Spolsky 1978, p.55-64] впевнений, що мовна політика в шкільній системі є результатом тиску та його джерел. Він також зауважує, що освіта є найсильнішою зброєю для підсилення мовної

політики та перелік наступних натисків має вплив на мовне планування в суспільстві: сім'я (відношення вдома), релігія (якщо зміст мови базується на думці про «святую мову»), етнічність, політичний тиск (вказує на встановлення національної одиниці; мовна традиція розглядається, як велика сила з національним спрямуванням), культурний тиск, економічні утиски (включають комерцію, науку, технологію: ідея полягає в тому, щоб показати, що не всі сучасні мови мають гарний словник технологічних термінів і тому, раціональніше буде адаптувати відповідну мову, таку, як англійська, для такої цілі), ЗМІ (якщо немає ЗМІ відповідною мовою, то буде значний тиск вивчати іншу мову, яка має усі відповідні засоби для цього), легальний тиск (брак державною мови може часто ставати базою для дискримінації), військовий натиск (бажання вживати лише просту мову) [Spolsky 1978, p.53 - 63].

Марк Тулі [Tully 1997, p.61-62] зауважує, що елітний статус англійської мови в Індії створює проблеми для економічного розвитку, тому що це означає, що освіта має ігноруватиметься. Він переконаний, що вирішення цієї ситуації полягає у тому, щоб збільшити поширення англійської мови по всій території Індії допоки вона не стане «справжньою мовою, що об'єднує країну, а не так як зараз - мова, що об'єднує вищі верстви населення».

Всесвітнє поширення англійської мови спричинило утворення розмовних «змішаних мов» *Franglais* (французька і англійська), *Spanglish* (іспанська і англійська), *Taglish* (тагалозька та англійська) і багатьох інших. «Спостереження за Індією» пропонує новий додаток: *English* (хінді та англійська). Як пише автор, англійська є перепусткою до хорошої роботи і статусу середнього класу в Індії. Вона віртуально поєднує усі соціальні класи і майже всі регіони країни. В той же час, завдяки Голівуду, популярність хінді також зростає. Для багатьох домінування англійської підіймає питання індійської національної ідентичності і легальності британського колоніалізму. Тим часом прибічники чистоти мов стурбовані „забрудненням" як індійської, так і хінді. Але, як можна побачити з реклами та популярної культури, *English* підхоплює оновлені версії старших сумішей двох мов [Галкіна 2009].

Є три основні варіанти індійської англійської: мова найвищого рівня, регіональна або рідна мова та мова етнічного походження. В індійській англійській є різниця між літературною індійською англійською (акролект) і піджинами (базилект), відомими під такими назвами як *Boxwallah English*, *Butler English*, *Bearer English or Kitchen English*, and *Babu English*. Регіональні та рідномовні варіанти часто визначаються залежно від першої мови людини (бенгальська англійська, гуараті англійська, дравідійська англійська) чи від більшої мовної сім'ї (індо-арійська англійська, дравідійська англійська). Хоча і є певні спільні характеристики, які ідентифікують носіїв індійської англійської серед специфічних варіантів мови, англо-індійська мова, є відмінною, тому що вона виникла серед нащадків британських службовців та індійських жінок нижчих каст і підтримувалась, поміж іншими речами, загальнонаціональною системою давно заснованих середніх приватних англійських шкіл, відомих як англо-індійські школи. В загальному, коли обговорюється індійська англійська, цей термін відноситься до варіантів у верхній частині спектра, який містить національну поширеність і зрозумілість і все в більшій мірі забезпечує певний стандарт для мас-медіа, освіти, загально індійської комунікації. У граматиці та написанні стандартна британська англійська продовжує мати свій вплив [Галкіна 2009].

Індійська англійська - це всеохоплююча фраза, що стосується всіх діалектів та варіантів англійської, які поширені на всій території Індії.

Мова, якій навчають індійців у школах - це по суті британська англійська, зокрема написання базується на британських правилах. І хоча англійці залишили Індію у 1947 році, багато фраз, які англійці вважають застарілими, ще й досі популярні в Індії.

Виразна еволюція регіональних варіантів у сучасному використанні призвела до виникнення таких термінів як *Hinglish* (хінді + англійська) і *Taglish* (тагалозька + англійська). Про ці терміни часто говорять з гумором чи несхваленням, але часом вони мають принизливе значення стосовно певного регіону чи верств суспільства, які насолоджуються життям за рахунок інших.

Hinglish і Taglish та інші варіанти, які не мають назви капіталізуються і популяризуються у сфері реклами.

Термін «індійська англійська» - це загальний термін, що охоплює всі діалекти та варіанти англійської, якими розмовляють в Індії та на індійському субконтиненті взагалі. Завдяки британському колоніалізму, який забезпечив англомовну присутність в Індії протягом більш як 200 років, з'явився зовсім новий - південно-азійський різновид англійської мови [Галкіна 2009].

У світі, який зменшується, та Індії, яка збільшується, англійська - це „валюта” майбутнього. Навіть прибічники-шовіністи тубільних мов не можуть це заперечити.

У газеті “Outlook India” з'явилися дві статті, де в першій говорилось, що уряд Карнатаки все ще не вирішив скасувати заборону на англійську мову в початкових школах, незважаючи на великий громадський тиск. В іншій - що міністр Карнатаки, після важливого візиту до Китаю, оголосив, що «члени комітету Народного Провінційного Конгресу Джіангсу попросили допомоги в уряді Карнатаки для навчання англійської в початкових школах.» Метою цього Конгресу було навчити кожного китайця англійській до олімпіади 2008 року. Контраст між амбівалентністю Індії та впевненістю Китаю завжди повчальний [Галкіна 2009].

Це видається дивним, що штат, де столицею є Бангалор - символ індійського успіху в глобальній економіці - і який здобуває свої конкурентноздатні переваги завдяки майстерному володінню англійською, залишиться заручником невпевненості шовіністів тубільних мов. Це трапилось через 15 років, коли вперше було накладено заборону на англійську мову у середніх школах у 80-х. Тим часом, Бенгал і Гуджарат, усвідомлюючи свої помилки, повернулись назад до навчання англійській, після того як вони зрозуміли, що створили покоління не здатне знайти роботу.

Ці дебати закінчились і англійська перемогла. Але, здається, що багато штатів, включно із Кералою та Карнатакою, перебувають у стані паралітичної бездіяльності, постійно обговорюючи, якою мовою навчати в школах. У світі,

де четверта частина людей уже володіють англійською мовою, а експерти передрікають, що інша половина буде нею володіти через покоління, боляче бачити індійців, яким заздять багато країн через їх навички в англійській, яким перешкоджають тубільні сталіністи та їх фіктивні аргументи, які повчають батьків, „Ви не знаєте, що добре для ваших дітей. Ми це знаємо.”

Дивлячись за горизонт сучасних подій, схоже на те, що дві тенденції будуть домінувати у нашому лінгвістичному майбутньому. Одна - це швидке поширення англійської по всій Індії, включно із нижчим середнім класом; інша - безпрецедентна популярність хінді, навіть на півдні, завдяки індійським блокбастерам та всесвітньому визнанню телепрограм на хінді, таких як *Indian Idol* та *Kaun Banega Crorepati*.

На перетині цих двох тенденцій модним є поєднання двох мов. Воно називається *Hinglish*, хоча насправді мало б називатись *English*, через те, що все більше стає вуличною мовою по всій території Індії. Змішування англійської з рідними мовами Індії триває протягом століть, але тепер змінилось те, що *English* стала мовою і нижчих, і середніх класів, і світською мовою вищих і вищих середніх класів. Тепер *English* це стильна мова Голівуду, FM станцій та національної реклами. Рекламодавці були дуже здивовані величезним резонансом таких гасел: “*Life ho to aise*”, “*Josh machine*”, “*Dil mange more.*” Радіо Мірчі мало теж чудову реакцію на: “*Ladki ko mari line, girlfriend boli, I'm fine!*” [Галкіна 2009].

Сучасна молодь Індії більш вільно ставиться до англійської і вважає її навичкою, такою ж як вивчення *Windows*. Вони більше не вивішують британські чи американські прапори, окрім ненадійних лівих чи членів *RSS*. Голівуд, телебачення, реклама, крикет - вся індійська масова культура змовилась виставити англійську на ринок. Кожна індійська мати знає, що англійська є перепусткою її дитини в майбутнє - на роботу, до середнього класу - і саме тому англійські середні школи з'являються як гриби після дощу в міських нетрях та селах [Галкіна 2009].

Що в мові English важко визначити, і що потребує емпіричних досліджень? Чи в її основі лежить англійська, чи тубільна бхаша? Якщо це другий варіант, тоді він схожий із Franglais, яка складається із більшої кількості французьких і меншої - англійських слів. Чи мова бхаша переважає над англійською? Для нижчого середнього класу, що рухається вгору за соціальним фінансовим станом - це бхаша змішана з невеликою кількістю англійських слів, як говорить оповіщувач новин: “Mein aaj busy hoon, kal bill doonga definitely.”, “Voh mujhe avoid karti hai!” Для вищих класів, з іншого боку, основна, звичайно, англійська мова: “Hungry, kya?”, “Careful yaar, voh dangerous hai!” Середній середній клас здається зберігає рівну комбінацію мов, наприклад з газети: “Aaj Middle East mein peace ho gayi!”, де три слова з хінді, а три з англійської.

Як контраст до цієї нової мови, стара „індійська англійська” наших заголовків є анахронізмом: “Sleuth nabs man”, “Miscreants abscond”, “Eve-teasers get away.” У своїх останніх працях професор Харін Тріведі з Університету Делі зневажливо говорить: «Індійська англійська? Та це просто некоректна англійська.» English має паралелі з урду, яка стала мовою, що проникла на субконтинент і стала процвітати після мусульманського правління. За своїм походженням урду - табірне арго мусульманських завойовників Індії. Виникла ця мова із поєднання мови завойовників - фарсі та місцевих бхаша. Так як урду поширилась на Декан, English поширилась по Індії завдяки Голівуду [Галкіна 2009].

Розділ 2.

Переклад етноспецифічних мовних одиниць індійської публіцистики

Політичний аспект щодо англійської мови на території Індії пов'язаний не стільки з конкретними роботами, присвяченими цій проблематиці, скільки зі зміною статусу і положення і самої англійської мови, і Ост-Індської компанії на цій території. У XVIII столітті розпалася імперія Моголів, британці здобули перемогу над французами, була створена власна армія Ост-Індської компанії, Бенгалія (найбагатша провінція Індії) стала адміністративно і фінансово підконтрольною Британії, що зміцнило становище англійської мови в країні.

У XIX столітті англійську мову було проголошено мовою освіти, науки і технології, культури Заходу, а також символом об'єднання, доступним будь-якому корінному жителю, незалежно від того, якою з місцевих мов він володіє. Таке ставлення до англійської мови знайшло втілення у відомому Маніфесті (Minute on Indian Education) Т. Б. Маколея 1835 року, в якому він пише: “We have to educate a people who can not at present be educated by means of their mother- tongue. We must teach them some foreign language. The claims of our own language it is hardly necessary to recapitulate. It stands pre-eminent even among the languages of the West” [Macaulay 1835].

Наведені приклади нижче потребують окремої уваги під час передачі етноспецифіки перекладу

У статті “Odisha’s maritime traditions reinforced at Bali Jatra” [The Statesman | New Delhi | November 19, 2022], автор пише наступне: “To commemorate the event, the festival is celebrated every year from the day of Kartik Purnima (the full moon day of the month of Kartik) according to the Odia calendar.” Цей відривок можна перекласти так: «На ознаменування цієї події фестиваль відзначається щороку з дня Картік Пурніма (день повного місяця Картік) згідно з календарем Одія», тут автор пояснює що таке Пурніма.

“Mahanadi and Brahmani rivers, other riverbanks, ponds, water tanks, and seashores to float miniature toy boats (Boita), made of coloured paper, dried banana tree barks, and cork, as a symbolic gesture of their ancestors voyage.”

Цей фрагмент можна перекласти так: «Річки Маханаді та Брахмані, інші береги річок, ставки, водойми та морські береги, щоб плавати мініатюрні іграшкові човни (Boita), виготовлені з кольорового паперу, висушеної кори бананового дерева та пробки, як символічний жест подорожі їхніх предків.» Тут особливу увагу варто звернути на слово «Водойми», такий переклад від слова water tanks, бо коли ми перекладали американську англійську то переклали би слово “Water tank” як бочка, або водонапорна вежа.

У статті “When will Delhi-NCR breathe clean air: NHRC poser to states” The [Statesman | New Delhi | November 19, 2022] можна помітити слово “Paddy”, якщо ви спробуєте зрозуміти його значення то вам видасть наступне: “*an offensive word for an Irish person*”, але в індійському варіанті англійської це буде означати: “*rice before threshing or in the husk*” (рис перед обмолотом або в лущинні)

Повертаючись до рисової теми, у статті “States to explore additional revenue streams for fair-price shops” [The Statesman | New Delhi | November 19, 2022], з’являється нове слово яке більше всього використовується саме в Індії: “fortified rice”, перекласти це можна як покращений рис, або рис з добавками. Робиться такий вид рису для того щоб краще годувати людей які бідкаються на голодання, і це у своєму випадку чисто індійська практика. “Crore”, у перекладі ж на українську це слово буде перекладатися як **10 мільйонів або 100 лакхам.**

Етноспецифічні мовні одиниці, котрі є частотно вживаними в англомовній індійській публіцистиці:

Ahimsa – не насилля [Statesman News Service | New Delhi | April 27, 2021]
– термін котрий використовується для позначення цілої філософії життя. Етно-культурна адаптація, смисловий розвиток

Ananda – духовне блаженство
[Statesman News Service | Dilip Guha | New Delhi | September 22, 2022] – термін котрий використовується для позначення цілі в індійській релігії. Етно-культурна адаптація, смисловий розвиток

Baboo - індійський джентельмен, службовець державної установи, який володіє англійською мовою
[Statesman News Service | A Abedin | October 11, 2018] Калькування, пояснювальний переклад

Basmati – вид рису
[Statesman News Service | Chandigarh | September 10, 2022] – вживається для обізначення типу рису для приготування. Транслітерація, калькування

Batch-mate – однокласник, однокурсник
[Statesman News Service | Kolkata | October 15, 2019] – batch має значення «група», тобто batch-mate дослівно значить друг по групі. Калькування

Batchmate - не однокласники, але навчались в одному році
[Statesman News Service | Chandigarh | December 25, 2017] – може також використовуватися для означення однокласників. Калькування, описовий переклад

Beggingbowl - жебрацька торба – мішок котрий жебраки носять у себе на спині, та в котрий складають усі свої пожитки. Пояснювальний переклад, описовий переклад

Bhai – більш неформальний варіант слова брат
[Statesman News Service | New Delhi | November 2, 2022] – використовується у розмовній мові, також щоб позначити близькість людини до тебе в сенсі сім'ї. Описовий переклад, калькування, етно-культурна адаптація

Bhaiyya - братуха (дуже неформально), що має багато спільного із американською англійською мовою «man» або «dude»

[The Hindustan Times | Jun 01, 2022] – розмовний варіант слова друже, може вживатися як с сарказмом так і серйозно щоб показати свою повагу. Описовий переклад, калькування, етно-культурна адаптація

Body-bath – звичайний прийом ванни

[Statesman News Service | Lifestyle Desk | New Delhi | November 10, 2022].

Смисловий розвиток, калькування

Brinjal – баклажан [IANS | New Delhi | August 1, 2022]. Калькування

By-two coffee (на півдні) – замовлення двох порцій кави, по пів-чашки кожне, зроблене двома клієнтами в ресторані

[Express News Service | Bengaluru | October 29, 2022]. Описовий переклад,

калькування, етно-культурна адаптація

Cent percent - 100 відсотків - «не got cent percent in maths». Калькування, описовий переклад

Centum – може часто вживатися для позначення числа 100. Калькування, описовий переклад

Chai - індійський чай - чай, приготований кип'ятінням чайного листя з молоком, цукром і іноді спеціями. Транслітерація, калькування

Chapati – індійський вид хлібу

[Lifestyle Desk | New Delhi | November 16, 2022] – частіше всього

використовується для позначення особливого виду індійського хліба, та його використання за його призначенням. Калькування та пояснювальний переклад

Chit - меморандум, рахунок, коротка записка

[Statesman News Service | Chandigarh | October 19, 2022] – індійський аналог слова cheque. Калькування, пояснювальний переклад

Cloth – одяг і тканина, які не придатні для носіння. Етно-культурна адаптація, пояснювальний переклад

Co-brother-in-law – ще один (інший) зять.

[Statesman News Service | Lok Sabha Election 2019 | Jan 27, 2019] – оскільки брат дружини є зятем, щоб уникнути плутанини щодо спорідненості, чоловіка невістки можна назвати співбратом. Термін використовується в Індії,

переважно серед англомовних південних індійців. Етно-культурна адаптація, калькування

Coconut paysam – страва, приготована з кокосу [Statesman News Service | Ishita Goel | New Delhi | September 2, 2018] – використовується у текстах про приготування або у меню готелів та ресторанів. Гібридне утворення, калькування

Condole – висловлювати комусь співчуття [Statesman News Service | New Delhi | November 15, 2022] – використовується частіше всього у мемуарах або зверненнях до деяких груп людей. Пояснювальний переклад

Cousin brother – двоюрідний брат [Statesman News Service | Alipurduar | April 10, 2018] – в індійському варіанті англійської додається слово *brother* на відміну від британської англійської, також звертається увага саме на пол рідної людини. Етно-культурна адаптація, калькування

Cousin sister – двоюрідна сестра [PTI | Muzaffarnagar | July 9, 2017] - в індійському варіанті англійської додається слово *sister* на відміну від британської англійської. Етно-культурна адаптація, калькування

Crore – одиниця виміру в 10 мільйонів чи 100 лакхам [Statesman News Service | New Delhi | November 19, 2022] – використовується у різних типах текстів та у різних жанрах щоб не писати велику кількість цифр. Описовий переклад, етно-культурна адаптація

Deadly - надзвичайний (розмовний варіант) – you look really deadly today! Етно-культурна адаптація, смисловий розвиток. Описовий переклад, етно-культурна адаптація

Dewan – головний міністр керуючого штату [Statesman News Service | India News | Sep 28, 2022] – термін позначає впливового державного чиновника, міністра чи правителя. Описовий переклад, етно-культурна адаптація

Dhotied vid dhoti - пов'язка на стегнах - людина що має на собі тільки пов'язку на стегнах [The Hindustan Times | Aug 30, 2022]. Описовий переклад

Dicky – багажник [IANS | New Delhi | November 30, 2017] - Використання слова «dicky» походить від британського слова, що означає сидіння з гуркотом, оскільки такі сидіння часто використовувалися для багажу до того, як автомобілі мали вбудоване сховище. Калькування, смисловий розвиток

Dining leaf – листок бананового дерева, на якому подають їжу [Statesman News Service | Shaswata Kundu Chaudhuri | April 1, 2018] – частіше всього цим словом іменують будь який листок котрий використовується для їжі, але саме в цьому випадку це – бананове дерево. Описовий переклад

Dress – може використовуватися для означення одягу – використовується для будь-якого одягу, не обов'язково для сукней. Описовий переклад, етно-культурна адаптація

Durbar – двір принца чи губернатора [Statesman News Service | India News | Sep 08, 2022] – слово використовується під час опису місця життя важливої людини. Описовий переклад

Eve-teasing – дражнити чи чіплятись до молодої жінки [Statesman News Service | New Delhi | October 29, 2022] – термін можна зустріти у багатьох статтях пов'язаних з криміналом, нападах і т.п. Описовий переклад, антонімічний переклад

Foot overbridge - пішохідний міст [PTI | New Delhi | January 15, 2017]. Калькування, смисловий розвиток

Foreign-returned – людина, яка була закордоном, з метою отримання освіти [Statesman News Service | Bollywood | Jun 10, 2020] – термін який використовують для людей котрі вчилися не в Індії по різним причинам. Описовий переклад, калькування, смисловий розвиток

Freakout – може означати веселитись, тобто go on party and freakout. Описовий переклад, калькування

Godown – склад [ANI | Mumbai | January 10, 2022] - godown - це тип неорганізованого складу, де речі зберігаються для зберігання. Як правило, це

бізнес-структура або складське приміщення. Зберігаючи там товари, будь-яке місце можна перетворити на склад. Warehouse — це бізнес-структура, де товари організовуються та зберігаються. Етно-культурна адаптація, калькування

Goonda – злочинець [Express News Service | Lucknow | February 7, 2015] – термін для позначення мілкового злочинця (щось схоже на слово bandit). Калькування, етно-культурна адаптація

Gramin bank – сільський банк [Statesman News Service | New Delhi | April 22, 2022] – у статті використовувалося варіант написання *gramEEn bank*, також може використовуватися як пріміський банк. Гібридне утворення, калькування

Guru – (духовний) вчитель (в розмовній мові – порадник, якого не всі поважають) [Statesman News Service | November 8, 2022] – слово котре використовується для людини котра має релігійне значення, частіше всього в релігійних текстах. Етно-культурна адаптація, транслітерація, калькування

Head-bath – мити волосся [Statesman News Service | Lifestyle Desk | New Delhi | November 10, 2022] – термін можна дослівно перекласти як «робити ванну волоссю». Смисловий розвиток, калькування

Healthy - повна людина, у північній Індії взагалі та у біхарі зокрема, як у «his build is on the healthy side», що виражає позитивне ставлення до людей з надмірною вагою. Етно-культурна адаптація, пояснювальний переклад

Hi-fi – стильний (розмовний варіант) – you such a hi-fi person! Пояснювальний переклад, смисловий розвиток

High-end - дуже високої якості - саркастичний вислів для роботи і людей. Етно-культурна адаптація, пояснювальний переклад

Himalayan blunder - серйозна помилка (розмовний варіант) – термін який має поширення у північних регіонах, особливо у горній місцевості. Етно-культурна адаптація

Hotel - ресторан: «i ate in the hotel». [Statesman News Service | Pune News | Nov 16, 2022] – варіант котрий використовується частіше всього на півдні Індії. Етно-культурна адаптація

Intermarriage – шлюб між представниками різних релігій та каст [The Hindustan Times | Jul 01, 2014] – так як Індія країна з великою кількістю людей різних віроісповідань, цей термін використовується для позначення їх взаємодії між собою. Калькування, пояснювальний переклад

Issueless – бездітний, бездітна [Statesman News Service | New Delhi | August 24, 2019] - Без потомства; без нащадків. Калькування

Jail - khana - в'язниця, один із варіантів слова – дослівно дім-в'язниця. Гібридне утворення, калькування

Jawan – солдат у сучасній індійській армії [Statesman News Service | Jaipur | October 25, 2022] – індійський аналог слова warrior або soldier

Kaccha road – ґрунтова дорога [Statesman News Service | Chandigarh | May 29, 2018] – у статті мало значення контрабандної дороги, також може значити вузьку гірську малообладнану дорогу. Гібридне утворення, калькування

Khana (khan, connah) - місце, будинок, домівка (походить від гінді – khand). Калькування

Lakh – одиниця, що дорівнює 100000 [Statesman News Service | Nov 20, 2022] – використовується того щоб не писати велику кількість символів. Етно-культурна адаптація, пояснювальний переклад

Lathi – свинцева палиця, яку носили поліцейські [Statesman News Service | New Delhi | December 29, 2021] – використовується у текстах пов'язаних з поліцією, також може перекладатися як бамбукова палиця. Пояснювальний переклад, смисловий розвиток

Lathial — злодій, грабіжник (озброєний важкою бамбуковою палкою — lathi) [Statesman News Service | November 14, 2018]. Калькування

Masaalah – захоплення – термін який використовується серед мусумальнської спільноти у Індії. Етно-культурна адаптація, пояснювальний переклад

Masala – спеції [Statesman News Service | New Delhi | May 2, 2019] – використовується у публіцистичних текстах для спрощення змісту тексту та у текстах кулінарного типу. Калькування

Masti (*mastee*) - неслухняність, грайливість, захоплення [The Hindustan Times | Oct 19, 2022]. Етно-культурна адаптація, пояснювальний переклад

Mogul – мусульманський принц (в розмовній мові – дуже важлива людина, як у фільмі mogul) [Statesman News Service | New Delhi | August 10, 2020] – у британському та американському варіанті англійської це слово означає «магната», тобто розмовний варіант індійської англійської. Етно-культурна адаптація, пояснювальний переклад

N - багато: «he takes n troubles to stay neat». Описовий переклад

Nirvana – звільнення із колеса переродження [Statesman News Service | New Delhi | March 30, 2018] – у поп. культурі слово частіше всього використовується для того щоб позначити пік насолоди. Транслітерація та калькування

Out of station – не на своєму місці [IANS | Panaji | December 23, 2017] – термін може використовуватися для позначення людей або предметів котрі знаходяться не там де потрібно. Калькування

Paisa – копійка, сота частина рупії [PTI | New Delhi | June 5, 2020] – приблизний аналог слова ренпу, може використовуватися у текстах банківських угод, або під час бартеру. Етно-культурна адаптація

Pan/raan shop – магазин, в якому продають горіхи бетель та лайм для жування, загорнені в листок перцю

[Statesman News Service | New Delhi | May 1, 2018]. Гібридне утворення, калькування

Panchayat – сільська рада [IANS | Chandigarh | October 30, 2022] – також це традиційна самоорганізована сільська община в Індії або сільська республіка. Етно-культурна адаптація

Panshop - від індійського рап — листя бетеля, вживається як компонент суміші для жування. Гібридне утворення

Pindropsilence – це може означати, що така тиша повинна бути досягнута, щоб можна було почути, як падає голка. Транскрипція, смисловий переклад

Policewala – поліцейський [PTI | New Delhi | September 2, 2018] – самий близький аналог це значення слова Police Wala англійською — Bobby. Гібридне утворення, калькування

Prepone – відкладати [IANS | New Delhi | May 30, 2022] – термін який означає зробити щось раніше, ніж було заплановано або зазвичай. Пояснювальний переклад, калькування

Pukka - чудовий, досконалий [The Hindustan Times | Sep 24, 2019] - У наші дні «пукка» також використовується як британське сленгове слово, що означає «відмінно» або «круто». Пояснювальний переклад, калькування

Ration shop – продовольчий магазин [IANS | Chennai | August 1, 2022] - На місцевому рівні вони відомі як пайкові магазини та громадські магазини розповсюдження, і в основному продають пшеницю, рис і цукор за ціною, нижчою за ринкову ціну, яка називається випускною ціною. Інші товари першої необхідності також можуть бути продані. Для покупки товарів необхідно мати продовольчу картку. Пояснювальний переклад, калькування

Ricebowl – житниця – спеціальний посуд котрий використовується для помолки чого-небудь. Гібридне утворення, калькування

Samadhi – об'єднання та просвітління [Statesman News Service | New Delhi | October 1, 2017]- термін, що використовується в індуїстській та буддійській медитативних практиках.

Описується як повне поглинання об'єкті медитації. Самадхи є той стан, що досягається медитацією, який виражається в спокої свідомості, зняття протиріч між внутрішнім та зовнішнім світами. Смісловий розвиток

Samo(o)sa – смажене тісто, в яке загортають овочі чи м'ясо [Deera Gupta | New Delhi | February 1, 2020] – слово нагадує «самса» котре у нас має таке ж саме значення. Калькування та синонімічний переклад

Sattwa/sattva – стан чистоти [The Statesman | Art Culture | Oct 08, 2022]– стан чистоти означає просвітлення та очищення від усіх гріхів та спокус. Смісловий переклад

Scheduled caste - соціально/економічно відстала каста, якій уряд надає соціальні пільги [The Statesman | Bengaluru News | Nov 19, 2022]. Гібридне утворення, калькування

Scheduled tribe - соціально/економічно відстале плем'я, якому уряд надає соціальні пільги [Statesman News Service | Nov 19, 2022]. Гібридне утворення, калькування

Sepoy – солдат у британській індійській армії [Statesman News Service | Behrampore | November 16, 2021] – слово котре використовувалося ще за колоніальних часів для обізначення воїнів на службі у корони. Пояснювальний переклад, калькування

Sexu - чудовий і надзвичайно розкішний (розмовний варіант) – oh lady! This dress is looking sexu! Смісловий розвиток

Specs - окуляри (так само як у розмовній британській англійській) [The Hindustan Times | Oct 24, 2022] Калькування

Sri/shri/shree – містер [Statesman News Service | November 19, 2022] – індійський аналог слова mister, використовується для чоловіків високого соціального положення. Калькування, етно-культурна адаптація

Srimati/shrimati/shreemati – місіс [Statesman News Service | Dec 24, 2020] – індійський аналог слова missis, може позначати жінку з високим соціальним положення або заміжню жінку. Калькування, етно-культурна адаптація

Stepney – запасне колесо [PTI | New Delhi | May 5, 2020] - це розмовний термін, який використовується в Індії (і деяких колишніх британських колоніях) для позначення запасного колеса автомобіля. Примітно, що цей особливий термін зазвичай не використовується для опису запасного колеса в сучасній Англії. Калькування, етно-культурна адаптація

Swadeshi cloth – домоткане полотно [Statesman News Service | March 31, 2021] – використовувалося для позначення простого за своїм складом та дешевим за ціною матеріалу. Гібридне утворення, пояснювальний переклад

Tamasha – спектакль або «показуха» [Statesman News Service | New Delhi | September 17, 2022] – може позначати як і своє пряме значення так і награнність у чомусь. Калькування

Tank - водоймище, ставок, тоді як у британській англійській це цистерна, бак, резервуар [Statesman News Service | New Delhi | November 19, 2022]. Калькування, етно-культурна адаптація

Tiffin box – пакунок для ланчу [Statesman News Service | June 7, 2022] - багаторівневий контейнер, який використовується для перенесення закусок або легких страв. Слово *tiffin* походить від староанглійського «*tiffing*», що означає трохи випити або ковтнути. Калькування, пояснювальний переклад.

Undertrial – людина, яка перебуває під судовим слідством [Statesman News Service | New Delhi | July 30, 2022] – термін який використовується у судових та правових текстах. Калькування, пояснювальний переклад

Vakeel/vakil – адвокат [PTI | New Delhi | August 25, 2021] - агент або представник особливо політично важливої особи в Індії або уповноважений громадський представник у суді в Індії. Частіше використовується саме перший варіант написання. Етно-культурна адаптація, калькування

Would-be - наречений/наречена [Statesman News Service | June 11, 2022]. Калькування

Yoga – система самовдосконалення
[Statesman News Service | November 13, 2022] – процес при котрому людина пізнає своє тіло, частіше його пластичні можливості, а також практика спокою.

Калькування та транслітерація

Yogi – людина яка займається йогою
[Statesman News Service | November 13, 2022] – термін який використовується для короткого опису людини або групи людей котрі займаються йогою.

Калькування та транслітерація

Zamindar – землевласник [Statesman News Service | October 7, 2018] – індійський варіант для слова landlord. Калькування, етно-культурна адаптація

Висновки

Лінгвістичний статус англійської мови в Індії вітчизняними та зарубіжними вченими визначається по-різному у зв'язку з специфічною системою навчання англійської мови в Індії, впливові інших мов та неможливістю безпосереднього контакту індійців з носіями англійської мови.

Вітчизняне мовознавство досліджує переважно фонетичний, морфологічний, лексичний та синтаксичний аспекти становлення індійської англійської. Проблеми індійської англійської викликають великий інтерес зарубіжних вчених, оскільки їх осмислення допомагає прослідкувати тенденції розвитку англомовної картини світу.

Формування лексичної системи індійської англійської супроводжувалось процесом її наближення до мовної моделі британської англійської. Особливості лексики англійської мови в Індії проявляються не лише у формі запозичень, а й значною мірою і в формі кальок, гібридних утворень, описового перекладу та зміні словотворчої формули британської англійської. Ці риси відображаються через зміну семантичної структури слова і в специфіці його використання, переосмислення фразеологізмів та утворення їх варіативних форм.

Результат впливу хінді на лексику індійської англійської полягає не тільки у збагаченні словникового запасу новими лексичними та фразеологічними одиницями, а й у стимулюванні словотворчих процесів мови.

Переклад же мовних одиниць справа не із легких тому що, індійський варіант англійської це суміш багатьох корінних мов Індії та англійської між собою і щоб переклад був адекватним треба знати переклад слова у тій мові з котрої воно походить. Також однією з проблем з якою може зштовхнутися перекладач під час роботи це, велика кількість слів які вже застаріли у британській англійській або використовуються в розмовному варіанті англійської та серед невеликих груп людей.

У наведених з різних газет 92 прикладах можна замітити тенденцію того як формувався індійський варіант англійської. Це сама по собі комбінація британського варіанту англійської 60-х років, його сучасного розмовного варіанту, та великої кількості інших мов які існують у Індії, а особливо – Хінді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

СПИСОК ТЕОРЕТИЧНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Амосова Н. Н. Этимологические основы словарного состава современного английского языка : учебник, Н. Н. Амосова. Москва : Изд-во литературы на иностранных языках, 1956. 220 с.
2. Арнольд И. В. Лексикология современного английского языка : ученик, И. В. Арнольд. – 3-е изд., перераб. и доп. Москва : Высш. шк., 1986. 295 с.
3. Бабич Н. Г. Лексикология английского языка : учебник, Н. Г. Бабич. Екатеринбург : Уральское изд-во «Большая медведица», 2005. 172 с.
4. Бродович О. И, Диалектная вариативность английского языка: аспекты теории: Ленинград: Издательство ЛГУ, 1988. 193с.
5. Буряк В. Д. Поетика інформаційно-художньої свідомості. Київ: Заповіт, 2001. 425с.
6. Виноградов В. В. Стилистика. Теория поэтического мовлення. Москва. 1963. 369с.
7. Власко Н. К. Вариотивность и норма в синтаксисе современного языка в Индии. Москва, 1981. С.19.
8. Гаврецька Х. М. Особливості словотвору юридичної термінології у сучасній літературній мові гінді, Х. М. Гаврецька, Мовні і концептуальні картини світу. - 2013. - Вип. 43(1). С. 239-245.
9. Горбанів А. П. Поетика публіцистичного тексту. Москва : МГУ, 1978. с.64.
10. Грамматические и лексические аспекты регионального варьирования полинациональных языков: Сб. науч. трудов М.Я. Воронина и др. Київ : КГПИИЯ, 1988. с.114.

11. Грищина В. І. Оцінна функція компонентів інфраструктури речення в публікації, В. І. Грищина, Збірник наукових праць Херсонського ДПУ. Філологічні науки, 1998. – Випуск І. 374с.
12. Домашнев А. И. Основные характеристики понятия «национальный вариант литературного языка», Типология сходств и различий близкородственных языков. Кишинев: Шнешница, 1975.с. 15-22
13. Дроздова Н. Н. О некоторых тенденциях употребления перфектных форм с опущением глагола have в разных территориальных вариантах современного английского языка, Вопросы лингвистики. Ярославль: Издательства Ярославского пед. института, 1973. с. 25-36
14. Елисеева В. В. Лексикология английского языка : учебник, В. В. Елисеева. Санкт-Петербург : СПбГУ, 2003. 44 с.
15. Клещова О. І. Проблеми публіцистичного стилю, О. І. Клещова, Вісник Луганського педагогічного університету, 2000. №9. 147 с.
16. Коваль А. П. Мовні засоби української прогресивної публіцистики кінця ХІХ – поч. ХХ ст.: Київ. 1954. 269 с.
17. Коваль А. П. Практична стилістика сучасної української мови. Київ. 1978.
18. Кондрашов Н. А. История лингвистических учений: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по спец. № 2101 «Рус. яз. и лит.» Москва: Просвещение, 1978. 224 с.
19. Кордон М. Українська та зарубіжна культура: Навчальний посібник, Микола Кордон,. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 579 с.
20. Костомаров В. Г. Російська мова на газетній смузі. Москва. 1971. 289 с.
21. Крупчанов А. О. Словник літературознавчих термінів. Москва : Вища школа, 1989. 325с.
22. Лосев А. Ф. В поисках построения общего языкознания как диалектической системы, Теория и методология языкознания: Методы исследования языка, Москва, 1989. с.5-92.

23. Мацько Л. І., Сидоренко О. М. Українська мова : Посібник. – Київ, 1996.
24. Меднікова Г. Українська та зарубіжна культура ХХ століття: Навч. посіб., Галина Меднікова,. Київ : Знання, 2002. 214 с.
25. Нелюбин Л. Л. История науки о языке, учебник, Л.Л. Нелюбин, Г.Т. Хухуни. Москва: Флинта, 2011, ЭБС «Книгафонд».
26. Нелюбин Л. Л., Хухуни Г. Т. История науки о языке: Учебник, Л.Л. Нелюбин, Г.Т. Хухуни. – 3-е изд., исправ. и доп. Москва: Флинта, 2008. 376 с.
27. Олійник Т. С. Українська та зарубіжна культура: Навч.-метод. посібник для студ. з англ. мовою вик-ладання. Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. 100 с.
28. Семенец О. Е. Английский язык в развитых странах: проблемы социокультурного варьирования. Київ, 1985. 47с.
29. Семенець О. Є. Соціальні процеси і мовна дійсність: Англійська мова в країнах Азії і Африки. Навч. посібник для студентів факультетів романо-германської філології університетів. Київ : Вища школа, 1984. 191с.
30. Сучасна українська літературна мова. Стилїстика .ред. І К. Білодіда. Київ, Т.5. 1973. 245 с.
31. Українська та зарубіжна культура: Навч. Посібник, Іван Зязюн, Олександр Семашко та ін.; Ред. М.М. Закович. — 3-е вид., випр. і доп. Київ: Знання, 2002. 557 с.
32. Українська та зарубіжна культура: Навчальний посібник, Донецький держ. медичний ун-т; Донецький держ. технічн. ун-т ; Донецька державна академія управління; Ред. К.В.Заблоцька. Донецьк: Східний видавничий дім, 2001. 368 с.
33. Українська та зарубіжна культура: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни, Роман Вечірко, Олександр Семашко, Володимир Олефіренко,; М-во освіти і науки України, КНЕУ. Київ, 2003. 367 с.

34. Українська та зарубіжна культура: Підручник, Л. В. Анучина, Н. Є. Гребенюк, О. А. Лисенко та ін. ; Ред. В. О. Лозовий; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого (Київ). Харків: Одіссей, 2006. 374 с.
35. Черняков Б. І. Поетика й мова зображальної публіцистики. Київ: Либідь, 1994. 258с.
36. Шевнюк О. Українська та зарубіжна культура: Навчальний посібник, Олена Шевнюк,. — 2-ге вид., випр. Київ : Знання-Прес, 2003. 277 с.
37. Шиприкевич В. В. Елементи публіцистики в українському художньому стилі, В. В. Шиприкевич, Мовознавство. – 1975. – № 1. С. 55 – 61
38. Ahulu, Samuel. 1997. General English. A consideration of the nature of English as an international medium. In English Today, vol. 13, no. 1:p. 17-24.
39. Bailey, Richard W. 1991. Images of English. A Cultural History of the Language. Cambridge: CUP.
40. Baker, Colin. 1988. Key Issues in Bilingualism and Bilingual Education. Clevedon: Multilingual Matters.
41. Basu, Durga Das. 1965. Commentary on the Constitution of India. Calcutta: S.C. Sarkar and Sons, Pvt. Ltd.
42. Basu, Durga Das. 1996. Law of the Press. New Delhi : Prentice-Hall of India.
43. Bayer, Jennifer. 1990. Language and social identity. In: Multilingualism in India. Clevedon : Multilingual Matters Ltd: p. 101-111.
44. Bonvillain, Nancy. 1993. Language, Culture and Communication: the Meaning of Messages. New Jersey : Prentice Hall.
45. Carranza, M. A. 1982. "Attitudinal research on hispanic language varieties." In Ryan & Giles: p. 63-84.
46. Cheshire, Jenny. 1991. English around the World. Sociolinguistic Perspectives. Cambridge: CUP.
47. Kachru, Braj B. 1982. "English in South Asia." In Bailey & Gnrlach. World Englishes. p. 353-383.

48. Kachru, Braj B. 1983. *The Indianization of English. The English Language in India.* Oxford: OUP.
49. Kachru, Braj B. 1986a. *The Alchemy of English. The Spread, Functions and Models of Non-Native Englishes.* Oxford: Pergamon Press Ltd.
50. Kachru, Braj B. 1986b. "English education in India: a sociolinguistic profile of Indian English." *Nagoya Gakuin Daikagu Gaikokugo Kyoiku Kiyo* No. 15:p. 11-30.
51. Kachru, Braj B. 1987. "The spread of English and sacred linguistic cows." In Gurt. *Language Spread and Language Policy Issues, Implications and Case Studies.* Washington DC: Georgetown University Press: p. 207-228.
52. Kachru, Braj B. 1994. "English in South Asia." In Robert Burchfield (ed.). *The Cambridge History of the English Language. Vol. V: English in Britain and Overseas. Origins and Development.* Cambridge: CUP: p. 497-626.
53. Kachru, Braj B. 1996. "Opening borders with world Englishes: Theory in the classroom." In: *On JALT 96: Crossing Borders. The Proceedings of the 23rd Annual JALT International Conference on Language Teaching/Learning.* Hiroshima, Japan: p. 10-20.
54. Kachru, Braj B. 1997. "World Englishes and English-using communities." In *Annual Review of Applied Linguistics* 17: p. 66-87.
55. Kachru, Braj B. 1986c. "The power and politics of English." In *World Englishes, Vol. 5, No. 2/3:* p. 121-140.
56. Matilal, Bimal Krishna, and Jonardon Ganeri. 2005. *Epistemology, Logic, and Grammar in Indian Philosophical Analysis.* New Delhi; New York: Oxford University Press.
57. Padhy, K. S. 1991. *Battle For Freedom of Press In India.* New Delhi: Academic Foundation.
58. Padhy, K. S. 1994. *The Muzzled Press – Introspect and Retrospect.* New Delhi: Kanishka publishers and distributors.
59. Padhy, K. S., Sahu, R.N. 2005. *The Press in India: Perspective in Development and Relevance.* New Delhi: Kanishka publications

60. Padhy, Krishna Singh. 1994. *The Indian Press Role and Responsibility*. New Delhi: Ashish Publishing House.
61. Pattanayak, D. P. 1990. Introduction. In *Pattanayak*: v-xii.
62. Pattanayak, D. P. 1990. *Multilingualism in India* (ed). Clevedon: Multilingual Matters Ltd.
63. Pennycook, Alastair. 1994. *The Cultural Politics of English as an International Language*.
64. Platt, J., Weber, H., Ho, M.L. 1984. *The New Englishes*. London: Routledge & Kegan Paul.
65. Raghavan, G. N. S. 1994. *The Press in India: a New History*. New Delhi: Gyan Publishing House.
66. Ravindran R. K. 1997. *Press in the Indian Constitution*. New Delhi: Indian Publishers Distributors. Report of the Second Press Commission (1982). Vol. I, New Delhi: Controller of Publications.
67. Romaine, Suzanne. 1995. *Bilingualism* (2nd ed.). Oxford: Blackwell Publishers.
68. Ryan, Ellen Bouchard & Giles, Howard. *Attitudes towards Language Variation*. London: Edward Arnold. 1982
69. Saghal, Anju. 1991. "Patterns of language use in a bilingual setting in India." In *Cheshire*: p. 299-307.
70. Sanyal, S. C. 1987. *English Language in India & Indo-Anglian Prose Style*. London: TEFL.
71. Sebastian, Richard J. 1982. "An Integrative Perspective for the Study of Attitudes towards Language Variation." In *Ryan & Giles*: p. 1-19.
72. Spolsky, R. 1978. *Educational Linguistics: an Introduction*. Rowley, Mass: Newbury House.
73. Srivastava, A. K. 1990. "Multilingualism and school education in India: special features, problems and prospects." In *Pattanayak*: p. 37-53.
74. Tully, Mark. 1997. "English: and advantage to India?" In *ELT Journal* vol. 51 no. 2: p.157-164.

75. <http://enlizza.com/%D1%96%D0%BD%D0%B4%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%B0%D0%BD%D0%B3%D0%BB%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%83-%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D1%83-%D0%B0%D0%B1%D0%BE-hinglish/>
76. <http://referat-ok.com.ua/work/literatura-starodavnoi-indii/>
77. <https://buklib.net/books/22715/>
78. https://knowledge.allbest.ru/languages/2c0b65635b2bd68a4c43a88521206d37_1.html
79. https://pidru4niki.com/00000000/religiyeznavstvo/religiya_starodavnoyi_indiyi
80. https://stud.com.ua/46571/dokumentoznavstvo/publitsistichniy_funktsionalniy_stil
81. https://studwood.net/712489/literatura/osnovnye_leksicheskie_osobnosti_indiyskogo_varianta_angliyskogo_yazyka
82. https://uk.upwiki.one/wiki/Indian_English
83. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%BD%D0%B4%D1%83%D1%97%D0%B7%D0%BC>
84. https://www.academia.edu/35236523/%D0%9C%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%85%D0%BE%D0%B2%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%90_%D0%9D_%D0%A1%D1%82%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D0%B0%D0%BD%D0%B3%D0%BB%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D1%8F%D0%B7%D1%8B%D0%BA%D0%B0?email_work_card=title
85. <https://www.docsity.com/ru/osoblivosti-rozvitku-angliyskoji-movi-v-indiji/1622300>
86. <https://xreferat.com/31/3304-3-osoblivost-rozvitku-angl-iys-ko-movi-v-nd.html>
87. https://zinref.ru/000_uchebniki/02800_logika/011_lekcii_raznie_35/380.html

СПИСОК ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ

88. [OED] Online Etymology Dictionary. – Режим доступу : <http://www.etymonline.com>.
89. [WEUDEL] Webster's Encyclopedic Unabridged Dictionary of the English Language. 1996. (2nd ed.) New York: Gramercy Books.
90. [WEUDEL] Webster's Encyclopedic Unabridged Dictionary of the English Language. 1996. (2nd ed.) New York: Gramercy Books.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

91. <https://en.rsf.org/>
92. <https://ians.in/>
93. <https://indianexpress.com/>
94. <https://timesofindia.indiatimes.com/>
95. <https://www.freepressjournal.in/>
96. <https://www.hindustantimes.com/>
97. <https://www.ptinews.com/>
98. <https://www.telegraphindia.com/>
99. <https://www.thehindu.com/>
100. <https://www.thestatesman.com/>
101. India 1996. A Reference Annual. 1997. New Delhi: Ministry of Information and Broadcasting. Government of India. Publications Division..
102. Indian Constitution. 1998. Available at: http://www.unijwierzburg.de/law/,00034_.html [9 August 1998]

103. The Hindu on Indiaserver, Science and Technology Briefs. 3 February, 1997. Pagers on Indian tongues launched. Available at: <http://www.indiaserver.com/thehmdu/1997/03/test/03/thblO.htm> [9 August 1998].

ДОДАТОК А

Глосарій етноспецифічної лексики англомовної індійської публіцистики:

1. *Ahimsa* – не насилля [Statesman News Service | New Delhi | April 27, 2021] – термін котрий використовується для позначення цілої філософії життя. Етно-культурна адаптація, смисловий розвиток
2. *Ananda* – духовне блаженство [Statesman News Service | Dilip Guha | New Delhi | September 22, 2022] – термін котрий використовується для позначення цілі в індійській релігії. Етно-культурна адаптація, смисловий розвиток
3. *Baboo* - індійський джентельмен, службовець державної установи, який володіє англійською мовою [Statesman News Service | A Abedin | October 11, 2018] Калькування, пояснювальний переклад
4. *Basmati* – вид рису [Statesman News Service | Chandigarh | September 10, 2022] – вживається для обізначення типу рису для приготування. Транслітерація, калькування
5. *Batch-mate* – однокласник, однокурсник [Statesman News Service | Kolkata | October 15, 2019] – batch має значення «група», тобто batch-mate дослівно значит друг по групі. Калькування
6. *Batchmate* - не однокласники, але навчались в одному році [Statesman News Service | Chandigarh | December 25, 2017] – може також використовуватися для означення однокласників. Калькування, описовий переклад

7. *Beggingbowl* - жебрацька торба – мішок котрий жебраки носять у себе на спині, та в котрий складають усі свої пожитки. Пояснювальний переклад, описовий переклад

8. *Bhai* – більш неформальний варіант слова брат [Statesman News Service | New Delhi | November 2, 2022] – використовується у розмовній мові, також щоб позначити близькість людини до тебе в сенсі сім'ї. Описовий переклад, калькування, етно-культурна адаптація

9. *Bhaiyya* - братуха (дуже неформально), що має багато спільного із американською англійською мовою «man» або «dude» [The Hindustan Times | Jun 01, 2022] – розмовний варіант слова друже, може вживатися як с сарказмом так і серйозно щоб показати свою повагу. Описовий переклад, калькування, етно-культурна адаптація

10. *Body-bath* – звичайний прийом ванни [Statesman News Service | Lifestyle Desk | New Delhi | November 10, 2022]. Смісловий розвиток, калькування

11. *Brinjal* – баклажан [IANS | New Delhi | August 1, 2022]. Калькування

12. *By-two coffee* (на півдні) – замовлення двох порцій кави, по півчашки кожне, зроблене двома клієнтами в ресторані [Express News Service | Bengaluru | October 29, 2022]. Описовий переклад, калькування, етно-культурна адаптація

13. *Cent percent* - 100 відсотків - «не got cent percent in maths». Калькування, описовий переклад

14. *Centum* – може часто вживатися для позначення числа 100. Калькування, описовий переклад

15. *Chai* - індійський чай - чай, приготований кип'ятінням чайного листя з молоком, цукром і іноді спеціями. Транслітерація, калькування

16. *Chapati* – індійський вид хлібу [Lifestyle Desk | New Delhi | November 16, 2022] – частіше всього

використується для позначення особливого виду індійського хліба, та його використання за його призначенням. Калькування та пояснювальний переклад

17. *Chit* - меморандум, рахунок, коротка записка [Statesman News Service | Chandigarh | October 19, 2022] – індійський аналог слова *cheque*. Калькування, пояснювальний переклад

18. *Cloth* – одяг і тканина, які не придатні для носіння. Етно-культурна адаптація, пояснювальний переклад

19. *Co-brother-in-law* – ще один (інший) зять. [Statesman News Service | Lok Sabha Election 2019 | Jan 27, 2019] – оскільки брат дружини є зятем, щоб уникнути плутанини щодо спорідненості, чоловіка невістки можна назвати співбратом. Термін використовується в Індії, переважно серед англомовних південних індійців. Етно-культурна адаптація, калькування

20. *Coconut paysam* – страва, приготована з кокосу [Statesman News Service | Ishita Goel | New Delhi | September 2, 2018] – використовується у текстах про приготування або у меню готелів та ресторанів. Гібридне утворення, калькування

21. *Condole* – висловлювати комусь співчуття [Statesman News Service | New Delhi | November 15, 2022] – використовується частіше всього у мемуарах або зверненнях до деяких груп людей. Пояснювальний переклад

22. *Cousin brother* – двоюрідний брат [Statesman News Service | Alipurduar | April 10, 2018] – в індійському варіанті англійської додається слово *brother* на відміну від британської англійської, також звертається увага саме на пол рідної людини. Етно-культурна адаптація, калькування

23. *Cousin sister* – двоюрідна сестра [PTI | Muzaffarnagar | July 9, 2017] - в індійському варіанті англійської додається слово *sister* на відміну від британської англійської. Етно-культурна адаптація, калькування

24. *Crore* – одиниця виміру в 10 мільйонів чи 100 лакхам [Statesman News Service | New Delhi | November 19, 2022] – використовується у різних типах текстів та у різних жанрах щоб не писати велику кількість цифр. Описовий переклад, етно-культурна адаптація

25. *Deadly* - надзвичайний (розмовний варіант) – you look really deadly today! Етно-культурна адаптація, смисловий розвиток. Описовий переклад, етно-культурна адаптація

26. *Dewan* – головний міністр керуючого штату [Statesman News Service | India News | Sep 28, 2022] – термін позначає впливового державного чиновника, міністра чи правителя. Описовий переклад, етно-культурна адаптація

27. *Dhotied від dhoti* - пов'язка на стегнах - людина що має на собі тільки пов'язку на стегнах [The Hindustan Times | Aug 30, 2022]. Описовий переклад

28. *Dicky* – багажник [IANS | New Delhi | November 30, 2017] - Використання слова «dicky» походить від британського слова, що означає сидіння з гуркотом, оскільки такі сидіння часто використовувалися для багажу до того, як автомобілі мали вбудоване сховище. Калькування, смисловий розвиток

29. *Dining leaf* – листок бананового дерева, на якому подають їжу [Statesman News Service | Shaswata Kundu Chaudhuri | April 1, 2018] – частіше всього цим словом іменують будь який листок котрий використовується для їжі, але саме в цьому випадку це – бананове дерево. Описовий переклад

30. *Dress* – може використовуватися для означення одягу – використовується для будь-якого одягу, не обов'язково для сукней. Описовий переклад, етно-культурна адаптація

31. *Durbar* – двір принца чи губернатора [Statesman News Service | India News | Sep 08, 2022] – слово використовується під час опису місця життя важливої людини. Описовий переклад

32. *Eve-teasing* – дражнити чи чіплятись до молодої жінки [Statesman News Service | New Delhi | October 29, 2022] – термін можна зустріти у багатьох статтях пов’язаних з криміналом, нападах і т.п. Описовий переклад, антонімічний переклад

33. *Foot overbridge* - пішохідний міст [PTI | New Delhi | January 15, 2017]. Калькування, смисловий розвиток

34. *Foreign-returned* – людина, яка була закордоном, з метою отримання освіти [Statesman News Service | Bollywood | Jun 10, 2020] – термін який використовують для людей котрі вчилися не в Індії по різних причинах. Описовий переклад, калькування, смисловий розвиток

35. *Freakout* – може означати веселитись, тобто go on party and freakout. Описовий переклад, калькування

36. *Godown* – склад [ANI | Mumbai | January 10, 2022] - godown - це тип неорганізованого складу, де речі зберігаються для зберігання. Як правило, це бізнес-структура або складське приміщення. Зберігаючи там товари, будь-яке місце можна перетворити на склад. Warehouse — це бізнес-структура, де товари організовуються та зберігаються. Етно-культурна адаптація, калькування

37. *Goonda* – злочинець [Express News Service | Lucknow | February 7, 2015] – термін для позначення мілкового злочинця (щось схоже на слово bandit). Калькування, етно-культурна адаптація

38. *Gramin bank* – сільський банк [Statesman News Service | New Delhi | April 22, 2022] – у статті використовувалося варіант написання *gramEEn bank*, також може використовуватися як пріміський банк. Гібридне утворення, калькування

39. *Guru* – (духовний) вчитель (в розмовній мові – порадник, якого не всі поважають) [Statesman News Service | November 8, 2022] – слово котре використовується для людини котра має релігійне значення, частіше всього в релігійних текстах. Етно-культурна адаптація, транслітерація, калькування

40. *Head-bath* – мити волосся
 [Statesman News Service | Lifestyle Desk | New Delhi | November 10, 2022] – термін можна дослівно перекласти як «робити ванну волоссю». Смысловий розвиток, калькування
41. *Healthy* - повна людина, у північній Індії взагалі та у біхарі зокрема, як у «his build is on the healthy side», що виражає позитивне ставлення до людей з надмірною вагою. Етно-культурна адаптація, пояснювальний переклад
42. *Hi-fi* – стильний (розмовний варіант) – you such a hi-fi person!
 Пояснювальний переклад, смысловий розвиток
43. *High-end* - дуже високої якості - саркастичний вислів для роботи і людей. Етно-культурна адаптація, пояснювальний переклад
44. *Himalayan blunder* - серйозна помилка (розмовний варіант) – термін який має поширення у північних регіонах, особливо у горній місцевості. Етно-культурна адаптація
45. *Hotel* - ресторан: «i ate in the hotel».
 [Statesman News Service | Pune News | Nov 16, 2022] – варіант котрий використовується частіше всього на півдні Індії. Етно-культурна адаптація
46. *Intermarriage* – шлюб між представниками різних релігій та каст
 [The Hindustan Times | Jul 01, 2014] – так як Індія країна з великою кількістю людей різних віроісповідань, цей термін використовується для позначення їх взаємодії між собою. Калькування, пояснювальний переклад
47. *Issueless* – бездітний, бездітна
 [Statesman News Service | New Delhi | August 24, 2019] - Без потомства; без нащадків. Калькування
48. *Jail - khana* - в'язниця, один із варіантів слова – дослівно дим-в'язниця. Гібридне утворення, калькування
49. *Jawan* – солдат у сучасній індійській армії
 [Statesman News Service | Jaipur | October 25, 2022] – індійський аналог слова warrior або soldier

50. *Kaccha road* – ґрунтова дорога [Statesman News Service | Chandigarh | May 29, 2018] – у статті мало значення контрабандної дороги, також може значити вузьку гірську малообладнану дорогу. Гібридне утворення, калькування

51. *Khana (khan, connah)* - місце, будинок, домівка (походить від гінді – khand). Калькування

52. *Lakh* – одиниця, що дорівнює 100000 [Statesman News Service | Nov 20, 2022] – використовується того щоб не писати велику кількість символів. Етно-культурна адаптація, пояснювальний переклад

53. *Lathi* – свинцева палиця, яку носили поліцейські [Statesman News Service | New Delhi | December 29, 2021] – використовується у текстах пов'язаних з поліцією, також може перекладатися як бамбукова палиця. Пояснювальний переклад, смисловий розвиток

54. *Lathial* — злодій, грабіжник (озброєний важкою бамбуковою палкою — lathi) [Statesman News Service | November 14, 2018]. Калькування

55. *Masaalah* – захоплення – термін який використовується серед мусумальнських спільноти у Індії. Етно-культурна адаптація, пояснювальний переклад

56. *Masala* – спеції [Statesman News Service | New Delhi | May 2, 2019] – використовується у публіцистичних текстах для спрощення вмісту тексту та у текстах кулінарного типу. Калькування

57. *Masti (maste)* - неслухняність, грайливість, захоплення [The Hindustan Times | Oct 19, 2022]. Етно-культурна адаптація, пояснювальний переклад

58. *Mogul* – мусульманський принц (в розмовній мові – дуже важлива людина, як у фільмі mogul) [Statesman News Service | New Delhi | August 10, 2020] – у британському та американському варіанті англійської це слово означає «магната», тобто

розмовний варіант індійської англійської. Етно-культурна адаптація, пояснювальний переклад

59. *N* - багато: «he takes n troubles to stay neat». Описовий переклад

60. *Nirvana* – звільнення із колеса переродження [Statesman News Service | New Delhi | March 30, 2018] – у поп. культурі слово частіше всього використовується для того щоб позначити пік насолоди. Транслітерація та калькування

61. *Out of station* – не на своєму місці [IANS | Panaji | December 23, 2017] – термін може використовуватися для позначення людей або предметів котрі знаходяться не там де потрібно. Калькування

62. *Paisa* – копійка, сота частина рупії [PTI | New Delhi | June 5, 2020] – приблизний аналог слова penny, може використовуватися у текстах банківських угод, або під час бартеру. Етно-культурна адаптація

63. *Pan/paan shop* – магазин, в якому продають горіхи бетель та лайм для жування, загорнені в листок перцю [Statesman News Service | New Delhi | May 1, 2018]. Гібридне утворення, калькування

64. *Panchayat* – сільська рада [IANS | Chandigarh | October 30, 2022] – також це традиційна самоорганізована сільська община в Індії або сільська республіка. Етно-культурна адаптація

65. *Panshop* - від індійського pan — листя бетеля, вживається як компонент суміші для жування. Гібридне утворення

66. *Pindropsilence* – це може означати, що така тиша повинна бути досягнута, щоб можна було почути, як падає голка. Транскрипція, смисловий переклад

67. *Policewala* – поліцейський [PTI | New Delhi | September 2, 2018] – самий близький аналог це значення слова Police Wala англійською — Bobby. Гібридне утворення, калькування

68. *Prepone* – відкладати [IANS | New Delhi | May 30, 2022] – термін який означає зробити щось раніше, ніж було заплановано або зазвичай. Пояснювальний переклад, калькування

69. *Pukka* - чудовий, досконалий [The Hindustan Times | Sep 24, 2019] - У наші дні «пукка» також використовується як британське сленгове слово, що означає «відмінно» або «круто». Пояснювальний переклад, калькування

70. *Ration shop* – продовольчий магазин [IANS | Chennai | August 1, 2022] - На місцевому рівні вони відомі як пайкові магазини та громадські магазини розповсюдження, і в основному продають пшеницю, рис і цукор за ціною, нижчою за ринкову ціну, яка називається випускною ціною. Інші товари першої необхідності також можуть бути продані. Для покупки товарів необхідно мати продовольчу картку. Пояснювальний переклад, калькування

71. *Ricebowl* – житниця – спеціальний посуд котрий використовується для помолки чого-небудь. Гібридне утворення, калькування

72. *Samadhi* – об'єднання та просвітління [Statesman News Service | New Delhi | October 1, 2017]- термін, що використовується в індуїстській та буддійській медитативних практиках. Описується як повне поглинання об'єкті медитації. Самадхи є той стан, що досягається медитацією, який виражається в спокої свідомості, зняття протиріч між внутрішнім та зовнішнім світами. Смісловий розвиток

73. *Samo(o)sa* – смажене тісто, в яке загортають овочі чи м'ясо [Deera Gupta | New Delhi | February 1, 2020] – слово нагадує «самса» котре у нас має таке ж саме значення. Калькування та синонімічний переклад

74. *Sattwa/sattva* – стан чистоти [The Statesman | Art Culture | Oct 08, 2022]– стан чистоти означає просвітлення та очищення від усіх гріхів та спокус. Смісловий переклад

75. *Scheduled caste* - соціально/економічно відстала каста, якій уряд надає соціальні пільги [The Statesman | Bengaluru News | Nov 19, 2022]. Гібридне утворення, калькування

76. *Scheduled tribe* - соціально/економічно відстале плем'я, якому уряд надає соціальні пільги [Statesman News Service | Nov 19, 2022]. Гібридне утворення, калькування

77. *Sepoy* – солдат у британській індійській армії [Statesman News Service | Behrampore | November 16, 2021] – слово котре використовувалося ще за колоніальних часів для обізначення воїнів на службі у корони. Пояснювальний переклад, калькування

78. *Sexy* - чудовий і надзвичайно розкішний (розмовний варіант) – oh lady! This dress is looking sexy! Смысловий розвиток

79. *Specs* - окуляри (так само як у розмовній британській англійській) [The Hindustan Times | Oct 24, 2022] Калькування

80. *Sri/shri/shree* – містер [Statesman News Service | November 19, 2022] – індійський аналог слова *mister*, використовується для чоловіків високого соціального положення. Калькування, етно-культурна адаптація

81. *Srimati/shrimati/shreemati* – місис [Statesman News Service | Dec 24, 2020] – індійський аналог слова *missis*, може позначати жінку з високим соціальним положення або заміжню жінку. Калькування, етно-культурна адаптація

82. *Stepney* – запасне колесо [PTI | New Delhi | May 5, 2020] - це розмовний термін, який використовується в Індії (і деяких колишніх британських колоніях) для позначення запасного колеса автомобіля. Примітно, що цей особливий термін зазвичай не використовується для опису запасного колеса в сучасній Англії. Калькування, етно-культурна адаптація

83. *Swadeshi cloth* – домоткане полотно [Statesman News Service | March 31, 2021] – використовувалося для позначення простого за своїм складом та дешевим за ціною матеріалу. Гібридне утворення, пояснювальний переклад

84. *Tamasha* – спектакль або «показуха» [Statesman News Service | New Delhi | September 17, 2022] – може позначати як і своє пряме значення так і награнність у чомусь. Калькування

85. *Tank* - водоймище, ставок, тоді як у британській англійській це цистерна, бак, резервуар [Statesman News Service | New Delhi | November 19, 2022]. Калькування, етно-культурна адаптація

86. *Tiffin box* – пакунок для ланчу [Statesman News Service | June 7, 2022] - багаторівневий контейнер, який використовується для перенесення закусок або легких страв. Слово *tiffin* походить від староанглійського «*tiffing*», що означає трохи випити або ковтнути. Калькування, пояснювальний переклад.

87. *Undertrial* – людина, яка перебуває під судовим слідством [Statesman News Service | New Delhi | July 30, 2022] – термін який використовується у судових та правових текстах. Калькування, пояснювальний переклад

88. *Vakeel/vakil* – адвокат [PTI | New Delhi | August 25, 2021] - агент або представник особливо політично важливої особи в Індії або уповноважений громадський представник у суді в Індії. Частіше використовується саме перший варіант написання. Етно-культурна адаптація, калькування

89. *Would-be* - наречений/наречена [Statesman News Service | June 11, 2022]. Калькування

90. *Yoga* – система самовдосконалення [Statesman News Service | November 13, 2022] – процес при котрому людина пізнає своє тіло, частіше його пластичні можливості, а також практика спокою. Калькування та транслітерація

91. *Yogi* – людина яка займається йогою [Statesman News Service | November 13, 2022] – термін який використовується для короткого опису людини або групи людей котрі займаються йогою. Калькування та транслітерація

92. *Zamindar* – землевласник [Statesman News Service | October 7, 2018] – індійський варіант для слова *landlord*. Калькування, етно-культурна адаптація

SUMMARY

The presented paper is dedicated to the analysis of such a topical problem as the Reproduction of ethnocultural aspects of modern Indian English-language journalistic materials translated into Ukrainian

The object of the work can be defined as study of ethnocultural aspects of Hinglish and how they are translated into Ukrainian.

The main aim of the paper lies in study of development of the Indian version of English-language and how they are adequately translated into Ukrainian.

The aim determined the accomplishment of such tasks as:

- to describe the Indian version of English;
- to explore the ways to translate those ethnospeciments and types of lexic that is used in Indian version of English;
- to examine the differences in the language of the British variant and the Indian variant and translation of English variant into Ukrainian.

The translation of language units is not an easy task, because the Indian version of English is a mixture of many native languages of India and English, and in order for the translation to be adequate, you need to know the translation of the word in the language from which it originates. In addition, one of the problems that a translator may face during his work is a large number of words that are already obsolete in British English or are used in a colloquial version of English and among small groups of people.

In the 92 examples given from various newspapers, we can notice the trend of how the Indian version of English was formed. It is a combination of the British version of English from the 60s, its modern colloquial version, and a large number of other languages that exist in India, especially Hindi.

Key-words: *Indian English, Hinglish, Indian version, translated, describe, translation, differences, problems, English, Ukrainian, British version*

Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ

Я, Калашник Руслан Ярославович, студент 2 курсу магістратури, форми навчання очної, факультету іноземної філології, спеціальність Германські мови та літератури (переклад включно), освітньо-професійна програма переклад (англійський), адреса електронної пошти 1fivetwenty@gmail.com - підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Відтворення етнокультурних аспектів сучасних індійських англійськомовних публіцистичних матеріалів у перекладі українською мовою» відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений;

- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

- згоден на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою Інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

Дата 30.11.2022 Підпис ПІБ(студент) Калашник Р.Я.